

ŽELEZAR

Jesenice, 7. septembra 1989

Številka 35 • XXXVIII

NAŠ KOVINAR, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik ŽELEZARJA začel izhajati 26. januarja 1937. ŽELEZAR izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25-letnici predsednik Tito odlikoval z redom za slug za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Mile Crnovič, tehnični urednik Dare Bradaškja, lektorica — novinarka Lilijana Kos, sekretar uredništva Đinka Čatak. Naslov: Uredništvo Železarja, SOZD SŽ — Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 26-18, tehnični urednik 26-19, novinar 26-20, sekretar uredništva 26-21. Stavek in tehnično oblikovanje TK Gorenjski tisk Kranj, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana.

Proizvodnja in prodaja v številkah za avgust

OBRATI	SKUP. PROIZ.		PRODAJA—ODPREMA			
	ind. mes.	ind. leto	količ. mes.	ind. mes.	količ. kum.	ind. kum.
Jeklarna 1	102,8	103	—	—	—	—
Jeklarna 2	109,1	102	—	—	—	—
Livarna	81,6	77	19,5	97,5	210,6	60
VBS	107,2	100	4.785,1	90,7	38.318,7	97
HVB	100,7	102	8.818,8	107,5	67.871,1	102
HVJ	75,3	91	1.432,2	78,2	14.189,8	94
PVT	72,3	95	1.236,6	76,8	13.363,4	98
VDP	100,2	88	5.780,2	96,3	39.532,6	90
Žičarna	90,9	95	1.868,4	84,1	17.600,0	92
Jeklovlek	101,4	100	2.295,4	106,7	18.411,6	101
Elektrode	80,8	97	921,5	62,2	10.490,4	85
Žebeljarna	88,5	97	392,3	60,3	5.188,4	96
Žič. valj.	101,1	101	1.070,4	—	8.204,4	126
ŽELEZARNA	102,6	100	28.620,4	97,2	233.381,0	97

Velike razlike med doseganjem skupne proizvodnje in odpreme so glavna značilnost meseca avgusta. Dejanska razlika je še večja, kajti v skupni odpremi je za mesec avgust upoštevana tudi odpremljena hladna valjana pločevina iz Železarne Skopje v količini 1.600 ton.

Visoka proizvodnja v obeh jeklarnah in Valjarni bluming štel je bila osnova sorazmerno dobre oskrbe obratov s polizdelki. Kljub velikemu izpadu dobav toplo valjanih trakov iz nabave, ki so bile načrtovane za mesec avgust, posebnih problemov v oskrbi ni bilo. Res pa je, da smo za nižjo proizvodnjo dejansko porabili manj vložka, predvsem v HV Jesenice in PVT, kakor tudi v nekaterih obratih TOZD Okrogli program. Tako smo mesec zaključili z velikim zaostankom v količini odpremljenih izdelkov in z visokimi zalogami v medfazni proizvodnji.

Druga značilnost meseca avgusta so izvedeni remont v Jeklarni 2, Valjarni bluming štel, Valjarni žice in profilov in napravi za kontinuirno vlivanje v Jeklarni 1. Tako obsežen program remontov je seveda zahteval veliko angažiranje TOZD Tehnične dejavnosti. Kvaliteta izvedenih del bo v veliki meri vplivala na delo teh obratov v naslednjem obdobju. Kljub temu, da so bili remont izvedeni v načrtovanih rokih, so povzročili določene motnje v pretoku materiala in so na vsak način vplivali na dosežene rezultate v mesecu avgustu.

Padec povpraševanja po naših izdelkih in delne zapore odpreme za posamezne naročnike (domače in tuje) so tretji razlog za slabe rezultate. Objektivnih razlogov za opravičevanje sorazmerno neuspešnega meseca je več kot dovolj. Pri tem pa je potrebno ugotoviti predvsem to, da:

- ti razlogi niso veljali za vse obrate in vse izdelke,
- že drugi mesec zapored zaostajamo za načrtom,
- se pojavlja vse več kupcev, ki imajo resne pripombe na kvaliteto dobavljenih izdelkov.

Po prvem polletju, ko so bili rezultati še dobri, smo torej prva dva meseca tretjega četrtletja zaključili slabo, kar bo imelo velik negativen vpliv na rezultate poslovanja.

V mesecu avgustu je načrt v celoti izpolnjen le v obratu Jeklovlek. Odpremljena količina iz Valjarne bluming štel je enaka načrtu. S tem, da je izvršeno 1.000 ton predelave slabov v TVT.

Podpredsednik PO za proces:
Božo Bartelj

Letni remont v Valjarni žice in profilov

Od 10. avgusta do 12. septembra je bil (kot je bilo načrtovano) generalni remont v Valjarni žice in profilov. Ker pa to po dveh letih obratovanja le ni bil čisto običajen remont, naj osvetlim par posebnosti, ki ga ločijo od standardnega.

Najobsežnejše delo je bilo opravljen na koračni ogrevni peči. Po projektu Inženiringa Vatrostalne, ob sodelovanju TOZD Tehnične dejavnosti in TBJ je prenovljen tako gornji kot spodnji stroj peči. Peč bo tako bistveno sodobnejši agregat, ki bo zagotavljal doseganje vseh parametrov kvalitete ogrevanja ob večji ekonomiki. Temu cilju služi bistveno povečanje števila gorilnikov, ločenih v tri cone, s sodobnejšo regulacijo elementov kurjenja. Konstrukcija bo poslej zagotavljala tesnenje, ki preprečuje nasesavanje sekundarnega zraka, izgubo dimnih plinov in obenem boljše kvaliteto površine vložka z manj primarne škaje. Računamo, da bodo poslej zagotovljeni ustrezni pogoji za ogrevanje jekel za patentirano žico, kar je bil doslej največji problem.

Več kot običajni remontni posegi so bili izvedeni tudi na nekaterih drugih segmentih valjarne. Tako je na prvem ogrodju proge Ø 320 mm prigraden reduktor, ki zagotavlja kontinuirno valjanje na tej progi brez vmesne zanke na 360 stopinjskem krožnem vodilu, ki je tudi zgrajeno in poslej nepotrebno.

Ta poseg bo zagotovil zanesljivejšo pogoje valjanja, manj zastojev, izboljšanje izplen, predvsem pa pričakujemo bistveno manj problemov pri valjanju kromovih kvalit. Valjavci pravijo, da bi to vodilo v zlatu odtehtalo vrednost izmečka, ki ga je povzročilo v 12 letih, kolikor časa je bilo v obratovanju in verjemite, to ni daleč od resnice. Osnova za dodatni reduktor je stari predreduktor proge Ø 450 mm, ki mu je vgrajen nov zobniški par v ustreznem razmerju.

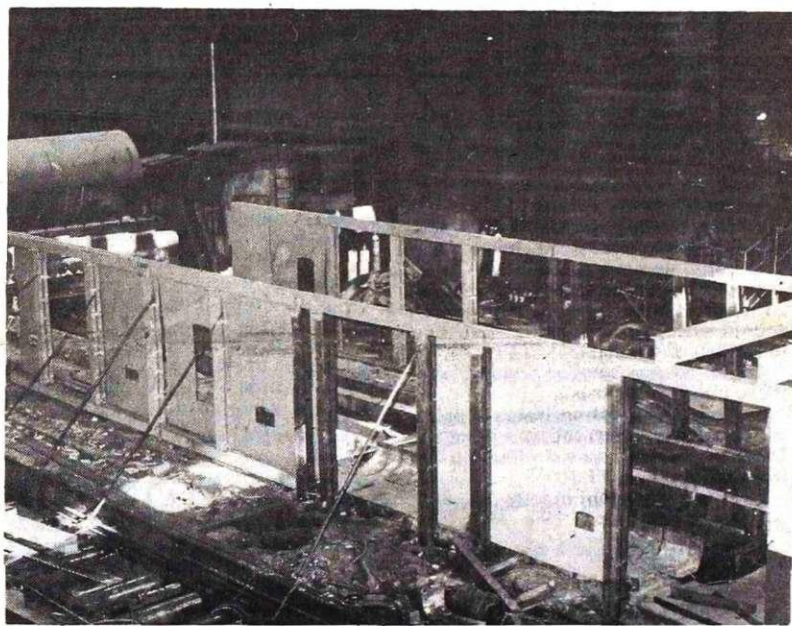
Omenjena proga in proga Ø 300 mm sta opremljeni s sodobnejšim oljnim mazanjem (dosedaj je bila v ta namen uporabljena mast), s čimer računamo na boljše vzdržnost ležajev in izboljšane ekološke in delovne pogoje, slednje predvsem pri posegih, ki jih opravljajo vzdrževalci.

Naslednje, kar velja tudi omeniti, se tiče rezanja gredic 52 mm, v primerih ko jih ni mogoče izvaljati do končnega profila. Gre za preureditev škarij CM 75.

Do sedaj je bilo potrebno te gredice z ročno manipulacijo razrezati na dolžine, ki so sprejemljive za prevzem v jeklarni. Preureditev zagotavlja avtomatski kontinuirni razrez, tako da so razbremenjeni operaterji valjarne, pričakujemo pa tudi manj urgenc s strani jeklarjev na neustrezno dolžino izmečka.

ben čas okoli 30 dni. S tem podatkom si pomagamo ustvariti sliko o gradbišču pri ogrevni peči, ki je noč in dan dajalo izgled mravljišča.

Napak bi bilo, če bi imenoval koga poimensko, kajti vsi izvajalci del so se izredno potrudili, da bi dela tekla po programu. Napako bom zagrešil nameroma. Janez ARH je kot vodja remonta na ogrevni peči s svojo angažiranostjo prekosil samega sebe. Dobro ime moramo zapisati tudi naslednjim zunanjim izvajalcem: Hidromontaža Maribor, Vatrostalna Zenica, Metalna Maribor, Gradbinec Jesenice, Klima Celje, Rade Končar Zagreb, REBS Düsseldorf in domačim Tehničnim dejavnostim z obrati RTA, TPV Bela in

Med rekonstrukcijo Custodis žarilne peči (foto: Mira Kolenik)

Če sem odkrit, smo na potek priprav gledali nekoliko skeptično. Odločitve o obsegu remonta do pričetka je potekel izredno kratek čas, tako da ob ustavitvi valjarne na kraju samem ni bilo še nobene opreme, ki bi naj jo vgradili, razen običajnih rezervnih delov. Toda zagotovila direktorja TOZD Tehnične dejavnosti Franca BRELIHA, da bo vse potrebno dobavljeno v dogovorjenem roku, so držala. Mišljenja smo, da tako znajo le Japonci, toda v tem primeru to ne drži.

Kljub nekaterim dodatnim delom, ki so se pokazala šele med remontom, so glavne aktivnosti tekale po programu, ki je bil načrtovan v obsegu 20 koledarskih dni. Takšna je bila zahteva s strani proizvodnje oz. priprave vložka. Trdim, da je bil za izvedbo vseh del dovoljen izredno kratek rok in bi za takšen obseg bil na evropskem nivoju potre-

Centralnim obratom vzdrževanja, strojnimi obrati in elektroremontnim delavnicam.

Ta remont je bil po rekonstrukciji leta 1977 v pogledu zahtevnosti in po obsegu največji in realno lahko pričakujemo, da se bo tudi primerno obrestoval.

Naj se ob zaključku zahvalim vsem izvajalcem in posameznikom za vestno in požrtvovalno delo. Mislim, da ni prezigodaj, če rečem tudi za dobro opravljeno delo.

Drago FINŽGAR

Seja delavskega sveta Železarne

Delavski svet Železarne je na 22. seji 31. avgusta ugotovil, da so delavci obravnavali poslovno poročilo za prvo polletje in da se je večina delegatov delavskih svetov TOZD in DSSS odločila za predlagano delitev ustvarjenega dohodka.

Delavskemu svetu so bile posredovane pripombe samoupravnih delovnih skupin in delavskih svetov na polletno poslovno poročilo, ki jih je strnil odbor za gospodarstvo (navedene so v članku Seja odbora za gospodarstvo). Na poročilo o koriščenju sklada skupne porabe v prvem polletju ni bilo pripomb. Sredstva se koristijo po načrtu.

Delegatom samoupravnih organov delovne organizacije 30. septembra poteče prvi dveletni mandat. Prav tako poteče mandat delegatom delavskega sveta Delovne skupnosti (31. avgusta). Ker pa je Železarna v obdobju preoblikovanja v podjetje, ni smiselno, da bi v zaporedju nekaj mesecev dvakrat opravili volilne postopke, kajti po sprejemu statuta podjetja je potrebno izvoliti tudi nove samoupravne organe. Čeprav sam zakon o volitvah in Zakon o združenem delu ne dopuščata podaljšanja mandata, je v prehodnih obdobjih podaljšanje dopustno. Delavski svet je zato dal predlog zborom delavcev v TOZD in DSSS, da se odločijo za podaljšanje mandata

svojim delegatom v samoupravnih organih Železarne (v DSSS tudi delegatom v delavskem svetu) do izvolitve novih oziroma najdalj do 1.1.1990.

Delavski svet je sprejel samoupravni sporazum o združevanju 300 mio din sredstev za nakup didaktične CNC opreme za potrebe Centra srednjega usmerjenega izobraževanja Jesenice.

S sklepom delavskega sveta je Železarna Jesenice pristopila k združevanju sredstev za pristop Interne banke SŽ k ustanovitvi in nakupu delnice Jugoslovanske banke za mednarodno sodelovanje. Svoje obveznosti Železarna poravnava iz sedanjih vlog v skladu banke, delno pa z gotovinskimi plačili. S tem si je Železarna pridobila status ustanoviteljice Jugoslovanske banke za mednarodno sodelovanje (JUMBES), ki je specializirana banka za finansiranje in zavarovanje izvoznih poslov ter za opravljanje drugih poslov za pospeševanje in spodbujanje dolgoročnega ekonomskega in finančnega

sodelovanja domačih družbenih pravnih oseb s tujimi osebami. Ustanovitelji imajo pravico in obveznosti, da upravljajo JUMBES, odločajo o razporeditvi prihodka in so udeleženi na dohodku banke, odgovarjajo za obveznosti in imajo še druge pravice in obveznosti v skladu z višino sredstev, vloženih v ustanovitveni sklad banke.

Postavljeno je bilo novo delegatsko vprašanje:

Delegat TOZD Okrogli program je vprašal, kaj je v obrestih, ko prejmemo osebni dohodek v treh delih. Ali je cilj delovne organizacije, da jo delavci financirajo ali da jim plačuje za njihovo delo?

Glede na pobudo delavskega sveta Delovne skupnosti je delavski svet Železarne zahteval od strokovnih služb do prihodnje seje poročilo o osebnih kategorijah v posameznih TOZD in DSSS.

CSI-MZ

Razpis Pantzove nagrade

Delavski svet Železarne Jesenice, v skladu s 6. členom pravilnika za podelitev Pantzove nagrade na 21. seji, 31. julija, razpisuje natečaj za podelitev Pantzove nagrade v letu 1989.

Pravico sodelovanja na tem natečaju imajo vsi delavci Železarne, pa tudi druge osebe izven Železarne, ki s svojim delom na področju metalurške in drugih tehničnih dejavnosti, ki so vezane zlasti na tehnologijo in tehniko, bistveno vplivajo na rast delovne organizacije kot celote in s tem prispevajo k uveljavljanju Železarne Jesenice doma in v tujini.

Rok prijave je tri mesece (to je do 17. novembra 1989). Prijave na razpis je treba nasloviti na oddelček za gospodarjenje, plan in inovacije v Sektorju za gospodarjenje, študije in informatiko Železarne Jesenice.

Prijavi mora biti priložena dokumentacija, na osnovi katere po posebnosti komisija izbrala nagrajenca.

Višina nagrade je po sklepu delavskega sveta Železarne pet povprečnih mesečnih neto osebnih dohodkov na zaposlenega iz zadnjih treh mesecev pred podelitvijo nagrade. Poleg nagrade prejme nagrajenec še plaketo in diplomu.

Vse informacije v zvezi s prijavo lahko zainteresenti dobijo na oddelku za gospodarjenje, plan in inovacije.

Kaj je novega v sindikatu

Pripombe na osnutek statuta našega prihodnjega podjetja je pripravila komisija, ki jo je Izvršni odbor konference osnovnih organizacij sindikata Železarne zadolžil za to nalogo. Na osnovi poglobljene razprave so člani komisije oblikovali pripombe na objavljeno gradivo, ki jih dodajamo k razpravi.

Pripombe, predlogi in stališča izvršnega odbora konference osnovnih organizacij sindikata Železarne Jesenice na osnutek statuta podjetja Železarne Jesenice

Izvršni odbor konference osnovnih organizacij sindikata Železarne ocenjuje predloženi osnutek statuta kot delovno gradivo, kajti posamezna poglavja naše prihodnje organiziranosti so še dokaj nejasna in jih bo potrebno na osnovi razprave dopolniti in oblikovati tako, da bodo rešitve smiselne in razumljive. V končni fazi od nove organiziranosti pričakujemo predvsem uspešnejše in učinkovitejše poslovanje.

Načelna pripomba: Z gradivom osnutka statuta so šle v javno razpravo tudi teze za upravljanje Železarne kot delniške družbe v družbeni lastnini. To gradivo razumemo kot nadaljevanje organizacijskih sprememb, ki naj bi jih uveljavili z razvojem družbenega podjetja in za predloženi osnutek statuta niso potrebne. Na ta del gradiva zato nismo pripravili pripomb.

Pripominjamo pa, da bomo v primeru preoblikovanja našega podjetja v delniško družbo po zakonu lahko uveljavili tudi kolektivno pogodbo, ki jo zakon o podjetjih za družbena podjetja žal ni predvidel.

Pripombe in dopolnitve na posamezne člene osnutka statuta UVODNE DOLOČBE

6. člen: Za prvim odstavkom sledi tretji odstavek in nato drugi, ki se dopolni tako, da se glasi:

Poleg zgoraj navedenega zaščitnega znaka lahko železarna zavaruje tudi posamezne vrste svojih proizvodov in izdelkov s posebnimi zaščitnimi znaki.

Vprašujemo: Kaj je z uporabo zaščitnega znaka SOZD Slovenske železarne?

II. DEJAVNOST PODJETJA

9. člen: Predlagamo, da se dejavnost podjetja strokovno in s primerno terminologijo na novo opredeli.

Izpusti naj se proizvodnja železa, ki ga ne proizvajamo več, doda pa proizvodnja energije, marketing, tehnično in ekološko varstvo.

Zadnji odstavek naj se dopolni tako, da se glasi:

Sklep o spremembi, oziroma dopolnitvi dejavnosti železarne sprejema delavski svet v soglasju s sindikatom Železarne.

III. ZASTOPANJE IN PREDSTAVLJANJE

10. člen: Prvi odstavek naj se dopolni tako, da se glasi:

Železarno zastopa in predstavlja predsednik poslovnega odbora, ki je njen zakonit zastopnik in podpisuje v njenem imenu. Poleg predsednika poslovnega odbora predstavljajo podjetje še njegov namestnik in podpredsednik poslovnega odbora.

15. člen: Popraviti zaradi boljše razumljivosti tako, da se glasi:

Vsaka prekoračitev pooblastila v pravnem prometu proti tretji osebi je nična in pomeni neveljavnost pravnega posla, proti železarni pa kazensko, civilno in disciplinsko odgovornost.

IV. STATUSNE SPREMEMBE, USTANAVLJANJE POSEBNIK OBLIK PODJETIJ TER NOTRANJE ORGANIZIRANJE

16. člen: Se doda tako, da se glasi:

O statusnih spremembah (delitvi podjetja na dve ali več podjetij, spojitvi ali pripojitvi in drugih statusnih spremembah) odloča delavski svet železarne po poprejšnji obravnavi na samoupravnih delovnih skupinah in v sindikatu.

Predlog za sprejem odločitve lahko dajo: poslovodni odbor, delavski svet železarne in svet ETE, na osnovi strokovnih podlag in argumentov.

Prav tako odloča delavski svet železarne po poprejšnji obravnavi na samoupravnih delovnih skupinah in v sindikatu o ustanavljanju posebnih oblik podjetij v družbeni lastnini ter drugih podjetij.

17. člen: Predlagamo, da se natančneje opredelijo ETE (ekonomsko tržne enote) tako, da se bo vedelo, za kakšno tržno enoto gre in kako se bo ugotavljala uspešnost teh enot (kako se bo delil dobiček).

Kakšna je njihova samostojnost? Kam bodo spadale tiste enote železarne, ki ne bodo v ETE?

V. NAČRTOVANJE

18. člen: Naj se glasi:

Z načrtovanjem v železarni določamo srednjeročne in dolgoročne cilje v družbeni reprodukciji, razvoju proizvodnih sil, produktivnosti dela, materialni in socialni varnosti, varovanju družbenega in življenjskega okolja, pripravljenosti na splošno ljudsko obrambo in smotrni uporabi prostora.

21. člen: Gospodarski načrt predlaga rednik poslovnega odbora, zato v členu poslovodni odbor kot predlagač lahko izpusti.

VI. RAZPOREJANJE DOBIČKA

22. člen: K razporeditvi dobička naj se doda točka 5, ki naj se glasi:

5. Sredstva za aktivnosti sindikata.

VII. ODLOČANJE DELAVCEV

24. člen: Predlagamo dopolnitev člena tako, da se glasi:

Delavci uresničujejo samoupravljanje in odločanje o zadevah, dogovorjenih s tem statutom, z osebnim izjavljanjem na zboru delavcev in preko izvoljenih delegatov ter s kontrolo dela organov in služb.

25. člen: Popraviti tako, da se glasi:

Z osebnim izjavljanjem odločajo delavci na referendumu. Delavci na referendumu odločajo o statutu podjetja.

27. člen: Predlagamo dopolnitev tako, da se glasi:

Sklep o izvedbi poprejšnje obravnave sprejme delavski svet železarne. S sklepom določi rok poprejšnje obravnave, razlagalce gradiv in obvesti sindikat, oziroma pridobi soglasje sindikata v primerih, ki posegajo ali vplivajo na družbenoekonomski in socialni položaj delavcev.

28. člen: Popraviti tako, da se glasi:

Pismeno gradivo, o katerem bo tekla poprejšnja obravnava, mora biti pravčasno, javno objavljeno.

29. člen: V četrtem stavku izpustiti besedo predsednika.

Doda pa se:

Pobudo za obravnavo določenega gradiva na zborih delavcev lahko poda tudi sindikat.

30. člen: Se doda tako, da se glasi:

S poslovnikom o delu organov samoupravljanja se določi število samoupravnih delovnih skupin, način sklica, vodenje, ugotavljanje sklepčnosti in organizacijski pogoji, kandidacijski in volilni postopek za izvolitev in postopek za odpoklic delegatov, potek seje organa samoupravljanja, obveznosti delegatov in druge pomembne zadeve za delovanje samoupravnih organov.

31. člen: Se doda:

Zbori delavcev imajo tudi konkretne pristojnosti, o katerih lahko sklepajo:

— določanje kandidatov za samoupravne organe

— postavitve zahtev za sklic seje delavskega sveta

— opredeljevanje stališč delegatom delavskega sveta

— odločanje o drugih zadevah, ki so v njihovi pristojnosti.

DELAJSKI SVET

32. člen: Popraviti tako, da se glasi:

Organ upravljanja je delavski svet. Delavski svet sestavljajo delavci — delegati tako, da so zastopani vsi deli železarne. Delegete delavskega sveta izvolijo delavci na neposrednih volitvah.

33. člen: V tem členu je treba navesti še primere za tajno glasovanje.

34. člen: Se dopolni in popravi tako, da se tretja alineja glasi:

Določa temeljno poslovno politiko in gospodarski načrt,

5. alineja se glasi:

Imenuje poslovodne organe in izvršne organe delavskega sveta ter daje pooblastila in soglasja k pooblastilom.

Doda se še:

Določa organizacijo podjetja.

Obravnava predloge sindikata.

35. člen: Se doda še:

— delovna razmerja

— disciplinska odgovornost.

Splošna pripomba: V tem poglavju opredeliti še samoupravno delavsko kontrolo.

SVETI V EKONOMSKO TRŽNIH ENOTAH

38. člen: Doda se:

Člani delavskega sveta železarne so tudi člani svetov ETE; eden teh delegatov naj bi bil tudi predsednik sveta ETE.

Vprašanje: Kako bodo povezani delavci iz delov podjetja, ki morebiti ne bodo v ETE?

39. člen: V tem členu naj se opredeli samo naslednje:

PRISTOJNOSTI SVETA ETE SO:

— je posvetovalni organ delegatov v delavskem svetu podjetja, oblikuje smernice ter zavzema stališča o posameznih vprašanjih in ugotavlja večinsko mnenje delavcev,

— razpravlja in odloča o skupnih zadevah, ki mu jih posreduje direktor ekonomske enote,

— obravnava predloge sindikata ETE.

Svet enote sprejema odločitve z večino glasov delegatov.

Ostale pristojnosti naj se opredelijo v poslovniku za delo sveta ETE.

40. člen: Ta člen bi bilo smiselno navesti za členom 37.

V zadnjem odstavku se poleg članov, ki so že navedeni, doda še predsednik sindikata.

POSLOVODNI ODBOR

41. člen: Predlagamo, da se število članov poslovodnega odbora ne opredeli, ampak potrebne podpredsednike predlaga predsednik poslovnega odbora tako, da se drugi odstavek glasi:

Poslovodni odbor sestavljajo predsednik, namestnik predsednika in pod-

predsedniki, ki jih predlaga predsednik poslovnega odbora.

45. člen: Predlagamo, da se črta besedica zlasti, tako da se prvi stavek glasi:

Odbor je pristojen in odgovoren za...

46. člen: V sedmi alineji navesti, da predsednik vodi delo kolegijev železarne, kolegiji pa naj bodo opredeljeni v organizacijskem aktu.

47. člen: Prvi odstavek smiselno preoblikovati tako, da se glasi:

Odgovornost predsednika poslovnega odbora, poslovnega odbora v celoti, namestnika predsednika ali podpredsednika poslovnega odbora ugotavlja delavski svet železarne, kadar delavci na zborih delavcev ne sprejmejo zaključnega računa in poročila o rezultatih poslovanja zaradi bistvenega odstopanja od sprejetih ciljev.

ODGOVORNOST ČLANOV ORGANOV

1. Odgovornost članov delavskega sveta železarne:

51. člen: Predlagamo, da se določila tega člena dopolnijo, izloči pa se druga alineja za drugim odstavkom, ki je v nasprotju s pravicami in dolžnostmi delegatov, da se v peti alineji ne našteva izostankov, črta alineja naj se izpusti, ker to odgovornost nosi predlagatelj. Tako naj se ta člen glasi:

Delegati v delavskem svetu so za svoje delo odgovorni delavcem železarne, ki so jih volili.

Delavci lahko odpokličejo svojega delegata iz delavskega sveta ali celotno delegacijo, kadar:

— sprejme odločitve, ki pomenijo oškodovanje interesov Železarne Jesenice,

— če ne sporoča delavskemu svetu železarne predlogov, mnenj, smernic in pobud, ki so jih sprejeli delavci v ekonomsko tržnih enotah ali na zborih delavcev,

— če ne poroča delavcem o svojem delu ali pa z napačnim informiranjem spravlja v zmotu,

— če se ne udeležuje sej,

— če je bil delegatu izrečen ukrep zaradi hujše kršitve delovne obveznosti,

— če izgubi zaupanje delavcev.

2. Odgovornost članov izvršilnih organov:

52. člen: Dopolni naj se druga alineja tako, da se glasi:

— za redno, pravočasno in popolno obveščanje delavskega sveta, sindikalne organizacije in delavcev o izvrševanju sklepov in o problemih, ki se pojavljajo,

Predlagamo, da se povežeta tretja in četrta alineja tako, da se glasi:

— za škodo, ki je nastala z izvršitvijo sklepa, sprejetega na njihov predlog, če so pri predlogu prikrili dejstva ali dali neresnična dejstva delavskemu svetu ali svetu ekonomske tržne enote.

3. Odgovornost poslovodnega odbora

Smiselno združiti 54. in 55. člen in izpustiti v 55. členu zadnji del stavka, za vestno opravljanje funkcije. Pristojnosti in odgovornosti pa so napisane v 45. členu.

54. člen: Se glasi:

Poslovodni odbor železarne je v mejah svojih pravic in dolžnosti odgovoren delavskemu svetu železarne.

56. člen: Predlagamo, da se v tem členu uredi odgovornost članov poslovnega odbora, tako da se ta člen glasi:

Predsednik poslovnega odbora je odgovoren delavskemu svetu, namestnik predsednika in podpredsedniki pa predsedniku poslovnega odbora in delavskemu svetu železarne.

57. člen: Predlagamo dopolnitev člena tako, da se glasi:

Poslovodni odbor oziroma njegovi člani so posamično in kolektivno odgovorni za opravljanje svojih poslovnih nalog, prav tako pa so materialno odgovorni za škodo, ki jo prizadejajo s svojim nevestnim delom. Disciplinsko so odgovorni tako kot vsi delavci železarne.

VIII. OBVEŠČENOST DELAVCEV

Predlagamo spremembo v naslovu, tako da se naslov glasi: OBVEŠČANJE DELAVCEV. 58. člen naj se izpusti, 59. člen pa se popravi in napiše tako, da se glasi:

Obveščanje delavcev je dolžnost samoupravnih organov, poslovodnih organov in sindikata, ki so tudi odgovorni za redno, pravočasno, resnično in popolno obveščanje o celotnem poslovanju in delovanju železarne in o vseh vprašanjih, pomembnih za uveljavljanje njihovih samoupravnih pravic ter o drugih vprašanjih, pomembnih za odločanje in kontrolo.

IX. SAMOUPRAVNI SPLOŠNI AKTI

60. člen: Doda naj se 8. točka, in sicer: Pravilnik o disciplinski in odškodninski odgovornosti.

Za tem členom naj se navede tekst 64. člena.

61. člen: Predlagamo, da se glasi:

Statut podjetja sprejemajo delavci z referendumom. Pravilnike sprejema delavski svet po poprejšnji obravnavi na zborih delavcev in v sindikatu.

62. člen: Na koncu odstavka se izpusti ali v glasilu Železar.

63. člen: Predlagamo, da se glasi:

Samoupravni splošni akti začnejo veljati osmi dan po objavi, oziroma skladno z določbami akta in veljavne zakonodaje.

X. NAČIN SODELOVANJA ORGANOV ŽELEZARNE S SINDIKATOM

To poglavje se na novo uredi.

...člen: Sindikat železarne je pri uresničevanju in varstvu družbenoekonomskih, gmotnih in socialnega položaja članov sindikata samostojen in svoboden, skladno s statutom zveze sindikatov in sindikalnimi listinami.

...člen: Sindikat predstavlja, zagotavlja in zagovarja interese članov sindikata in je enakoveren partner poslovodnim in samoupravnim organom.

...člen: Samoupravni organi in poslovodni organi ter strokovne službe morajo zagotoviti sindikatu vse podatke in informacije ter dejstva v zvezi z delom, poslovanjem in razvojem podjetja, ki vplivajo na gmotni in socialni položaj članov sindikata.

...člen: Delavski svet, izvršilni organi in poslovodni organi morajo pred sprejemom odločitev, ki bistveno vplivajo na ekonomski in socialni položaj članov sindikata, pridobiti soglasje sindikata.

...člen: Samoupravni organi, poslovodni organi in strokovne službe zagotavljajo sindikatu pravočasno vročanje vabil z gradivom ter zagotavljajo možnost sindikalnim aktivistom, da se udeležujejo sej organov železarne in njenih delov.

...člen: Za delovanje sindikata v Železarni morajo organi železarne zagotoviti pogoje za opravljanje sindikalnega dela med delovnim časom ter prostorske, materialne in druge možnosti za delo.

...člen: Samoupravni in poslovodni organi morajo zagotavljati, da aktivisti in člani vodstev sindikata v podjetju zaradi organiziranja in vodenja dela sindikata, sodelovanja na sejah organov podjetja, izražanja mnenj, predlogov, pobud in zahtev sindikata v času njihovega mandata in po njegovem poteku ne morejo biti klicani na odgovornost in tudi ne postavljeni v manj ugoden položaj.

...člen: Sindikat ima pravico organizirati in voditi stavko, skladno s sindikalnimi stavkovnimi pravili. Samoupravni in poslovodni organi morajo zagotoviti, da zoper stavlajoče delavce, ki so stavalci skladno s sindikalnimi stavkovnimi pravili (ne glede na to, ali so stavko organizirali ali v njej sodelovali), ne bo uveden postopek za ugotavljanje njihove odgovornosti, da ne bodo suspendirani in da jim ne bo zaradi tega prenehalo delovno razmerje.

XII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

V tem poglavju naj se navedejo vsi samoupravni splošni akti in pravilniki, ki bodo prenehali veljati s sprejetjem tega statuta.

Predlagamo, da se skladno z določbami tega statuta v roku šestih mesecev izpelje razpisni postopek za vodilne delavce železarne, tako kot je predvideno s tem statutom.

Kako bomo letos pomagali pri nakupu ozimnice?

To vprašanje je bilo na Izvršnem odboru konference osnovnih organizacij

sindikata Železarne odprto že pred dobrim mesecem, kajti jesen je zaradi številnih nakupov iz leta v leto najtežje obdobje. Jabolka, krompir, pa kurjave in šolske potrebščine os iz leta v leto težje dosegljive tudi za tiste z nekoliko boljšimi plačami, kaj šele za tiste, ki v nobenem pogledu ne morejo dohajati vseh podražitev. Jesenski nakupi nam dobro osušijo žepe, če je po dopustih sploh še kaj ostalo v njih. Kako torej do ozimnice? Na sindikatu Železarne se te problematike lotimo vsako leto razmeroma zgodaj, kajti ozimnica za skoraj šeststisoč članski kolektiv je nekaj drugega kot ozimnica za majhen kolektiv, kjer je s cenejšim nakupom kamiona jabolk in podobno že možno pomagati. Mi smo ugodne aranžmaje poizkušali skleniti s trgovci v naši občini, ker ocenjujemo, da nam z mrežo svojih poslovalnic, s primerno organizacijo nabave in prodaje, z ustreznimi kvaliteto ozimnice in seveda tudi s primernimi pogoji nakupa (zajamčene cene ozimnice), zmanjšanje marže) edino lahko zagotovijo primeren nakup.

Dober in poceni nakup ozimnice nam bi v prihodnje postal praksa vsako jesen in za vse občane, ne samo za nekaj tere, ki si tako ali drugače izborijo možnost posebno ugodnega nakupa. Potrebna bi bila sistematska rešitev, ki bi sama po sebi izločila iskanje vseh mogočih in nemogočih oblik pomoči namesto da bi si s svojim delom in primernim zaslužkom enostavno lahko kupili ozimnico. V Železarni smo naša prizadevanja usmerili predvsem v smer, saj smo prepričani, da s povečanim osebnim dohodkom lahko veliko bolje pomagamo pri jesenskih nakupih kot pa z raznimi naročilnicami in posejili.

S poslovodnim odborom Železarne smo preverili vse možnosti za povečanje osebnih dohodkov in se skupno odločili, da bo s prvo akontacijo osebnega dohodka za mesec avgust vsak delavec Železarne prejel po en milijon dinarjev za premostitev povečanih in senših stroškov. Upamo, da smo s tako rešitvijo večini delavcev najbolj pomagali, čeprav se zavedamo, da z dodatnim milijonom dinarjev prav gotovo ni možno v celoti rešiti problema ozimnice.

V pripravah za čim ugodnejši nakup smo največ sodelovali s predstavnikom trgovskega podjetja Golica in diskontima trgovinoma, ki bosta prav gotovo konkurenčna ponudnika ostalim je senšim trgovinam. Kar precejšnjo pripravljenost trgovcev je sicer dale nekaj sprejemljivih rešitev, vendar brez sodelovanja drugih delovnih organizacij in SIS za prehrano ni mogoče bistveno vplivati na kreditiranje ali druge ugodnosti prodaje. Žal odziva na SIS za prehrano iz občine Jesenice ni bilo.

In kdaj in po koliko bo ozimnica? Okrog 10. septembra naj bi v trgovinah dobili krompir in ostalo razen jabolk, ki bodo v prodaji po 15. septembra. Za vsa živila bo cene določila Republiška skupnost za cene, tako da v tem trenutku pravih cen ne vedo niti trgovci. Pričakuje se sicer, da bo cena krompirja okrog 6.000 din, paprika od 15.000 do 16.000 din, čebula od 5.000 do 6.000 din, česen od 13.000 do 15.000 din, jabolka pa okoli 12.000 din.

Zagotovljene cene ozimnice bodo veljale le kratak čas, zato bo z nakupom treba pohiti.

Denarno-blagovna loterija Yacoma

Transoceanski regatni klub Yacoma, ki je bil ustanovljen v Mariboru z namenom, da se tudi naši jadralci vključijo v sidikat izizvalcev Americe's CUP-a, organizira veliko denarno-blagovno loterijo. Z njo želijo zbrati potrebna finančna sredstva za nastop na tem tekmovanju.

Na priporočila Zveze sindikatov Jugoslavije smo se tudi na sindikatu Železarne dogovorili za ugodno prodajo srečk denarno-blagovne loterije Yacoma.

Prisotnost Jugoslavije na tem tekmovanju preko Atlantika med veleilami kot so ZDA, Japonska, ZRN, Sovjetska Zveza, Velika Britanija, Francija, Italija, Kanada, Švica, Švedska in Nova Zelandija pomeni, da tudi v Jugoslaviji poznamo najsodobnejšo tehnologijo in smo sposobni izdelati regatno jadrnico visoke tehnologije. Vključitev in sodelovanje v tekmovanju na American CUP-u bi veliko pripomoglo tudi h gospodarskemu in turističnemu razvoju našega Jadrana in Jugoslavije, so zapisali organizatorji v reklamnem materialu, ki so ga poslali po vsej Jugoslaviji.

Cena srečke denarno-blagovne loterije YACOMA je 50.000 din.

Osnovnim organizacijam sindikata, ki se bodo odločile prevzeti prodajo srečk te loterije pripada 10 % provizije od vsake prodane srečke, ki se obračuna takoj po zaključku prodaje. Srečke bodo v prodaji do vključno 15. septembra. Sindikalni poverjeniki prevzamejo srečke na sindikatu Železarne, kjer jih tudi obračunajo.

Zrebanje bo 23. septembra v GH Metropol v Portorožu. Prvi dobiček je štiri milijarde dinarjev (400 starih milijard), ostali dobitki pa so:

1 dobiček 3.000.000.000 din,
18 dobitkov po 500.000.000 din,
30 dobitkov po

Seja odbora za gospodarstvo

Zaradi velike odsotnosti v juliju ni bilo mogoče sklicati redne seje odbora za gospodarstvo pri delavskem svetu Železarne. Odbor se je na 24. seji sestal 31. avgusta. Poleg običajnih točk (pregled sklepov, odpisi in pripisi razlik pri poslovanju s tujino, operativni program proizvodnje, program investicijske porabe) je bila na dnevnem redu tudi usklajevanje pripomb samoupravnih delovnih skupin in delavskih svetov TOZD in DSSS na polletno poslovno poročilo.

Pri pregledu sklepov se je odbor seznanil s poročilom o uporabi službenih vozil po načelu rent a car, s pregledom pogodbenih del v letu 1989 in s poročilom o rušenju plavžev. V prvem poročilu direktor Splošnega sektorja pojasnjuje, da je trenutno v izdelavi analiza pogostnosti potovanja z osebnimi vozili brez soferja, ki naj bi pokazala primeren obliko organiziranosti službe rent a car. Ker pa so avtomobili še v lasti temeljnih organizacij, ki so pravne osebe in nosilke sredstev, se bo realizacija te naloge nadaljevala po reorganizaciji delovne organizacije v podjetje. Do takrat pa bo Splošni sektor skupaj z oddelkom za organizacijo dela pripravil vse potrebno za takojšnjo uvedbo rent a car. Predvidevajo, da bi s takšnim načinom uporabe osebnih avtomobilov pričeli v začetku leta 1990, kar pa je vezano na določene kadrovske in finančne probleme. V zvezi s poročilom o rušenju plavžev je bilo postavljeno še nekaj vprašanj, kateri uporabni deli so ostali po rušenju, kje so oz. kdo jih uporablja. Glede uporabe prostora, ki je nastal po rušenju, je bilo danih nekaj priporočil (skladišče za potrebe Karavanske

poslovne skupnosti, skladišče končnih izdelkov za neznane kupce, skladišče za še ncarinjeno blago).

Odbor je ugotovil, da s proizvodnjo in prodajo v mesecu juliju in avgustu nikakor ne moremo biti zadovoljni, saj skoraj v nobeni postavki nismo dosegali načrtovanih rezultatov. Videti je, kot da so nas dobri polletni rezultati uspavali. V poletnih mesecih je bila zelo velika in problematična odsotnost, popustila je disciplina. Zato bi bilo potrebno razmisliti tudi o drugačnih načinu koriščenja letnega dopusta (kolektivni dopust). Eden od vzrokov za slabše rezultate je v zadnjem času tudi pomanjkanje naročil, kar po mnenju odbora zahteva boljše prilagajanje Železarne potrebam trga. To bi dosegli s spoštovanjem rokov, večjo tehnološko disciplino za doseganje zahtevnih kvalitetskih sankcijam za slabo in malomarno delo tako v službah kot v proizvodnji.

Odbor je potrdil predlog operativnega programa proizvodnje za mesec september in meni, da ni bistvenih vzrokov, da ne bi mogli izpolniti sprejetih načrtov.

Ker se v juliju odbor ni sestal na redni seji, se je sedaj seznanil s programom investicijske porabe za mesec avgust in s predlogom programa investicijske porabe za september in ju potrdil.

Pripombe samoupravnih delovnih skupin in delavskih svetov TOZD in DSSS na polletno poslovno poročilo je odbor strnil v nekaj točk: Polletni rezultat je vzpodbuden, vendar bi lahko glede na pogoje poslovanja dosegli še več. Glede na ugodno poslovanje je osebni dohodek prenižek, prevelike so najrazličnejše davjave. Osebnih dohodkov bi morali očistiti različnih dodatkov in okrepiti osnovo, saj so drugače primerjave z drugimi nerealne. Veliko SDS tudi meni, da bi morali biti pri dvigu osebnih dohodkov bolj pogumni, saj je to najboljše stimulacija za dobro delo. Nekatere SDS se pritožujejo, da jim primanjkuje delavcev, zato odbor meni, da zaradi neustrezne organizacije marsikje primanjkuje ustreznih, usposobljenih delavcev, čeprav so v Železarni presežki kadra. Nadaljevati je treba z zniževanjem stroškov, aktivnostmi pri izterjavi plačil in pridobivanju naročil.

Dane so bile pobude, naj za DSSS ne bi pripravljali posebnega poročila, ker je večina tega zajeta v poslovnem poročilu Železarne. V poročilu naj bi posebej prikazali stroške energije in pri eksternih realizaciji dopolnilne dejavnosti.

Ti zaključki in pobude so bile posredovane delavskemu svetu Železarne, ki jih je na seji 31. avgusta sprejel.

V točki razno je odbor na pobudo Rdečega križa Slovenije organizacijam združenega dela, da pomagajo prizadetim družinam ob neurju v severovzhodni Sloveniji, sprejel sklep, da Železarne v Jesenice nameni pomoč v obliki 20 ton toplo valjane betonske žice, ene tone žičnikov in dveh ton pocinkane žice. Železarna bo krila tudi stroške prevoza.

Odbori za gospodarstvo

TOZD Talilnice

Odbor za gospodarstvo v TOZD Talilnice je na 5. seji 25. avgusta obravnaval poročilo o poslovanju v prvih šestih mesecih letošnjega leta, ocene posameznih tehničnih izboljšav in izplačila rent, predlog novih prodajnih cen za stranske izdelke (predelava žlindre, peleti, dolomitni pesek) in več prošenj, ki so jih nanj naslovile posamezne organizacije in društva.

V zvezi s poslovanjem je odbor zadolžil vodstvo TOZD, da pripravi predlog aktivnosti za zmanjšanje stroškov, direktorja TOZD pa, da bo na naslednjih sejah odbor obveščal o mesečnih rezultatih.

Krajevni skupnosti Javornik-Koroška Bela je odbor sklenil pomagati pri pripravi terena za otroško igrišče: s strojnimi nakladačem bodo opravili pet ur dela zastoj. Alpskemu letalskemu centru Lesce je podaril dve odpadni celi, dolžine štirih metrov, za vetrokaz,

ki bo montiran v sklopu priprav na mednarodno padalsko tekmovanje Bled CUP. KOOS Železarne je kot pomoč pri organizaciji 20. jubilejnega pohoda na Stol podaril dva lesena krožnika in vrečo oglja. Gasilskemu društvu Dovje pa za organizacijo proslave ob stoletnici dve vreči oglja. Lovskemu društvu Bled je podaril kamion (cca šest kubikov) žlindre granulacije od 3 do 12 milimetrov.

CSI — BL

CSI-MZ

Obvestilo!

Elektrotehniško društvo organizira 15. septembra v okviru ZIT Jesenice ogled Gorenja Velenje in sejma obrti v Celju.

Odhod z Jesenice izpred Čufarja bo ob 6.30 z vmesnimi postanki do Radovljice. Odhod iz Celja ob 18. uri.

Stroški ekskurzije znašajo za člane ZIT 120.000 din, za nečlane pa 300.000 din.

Prijave sprejema Ivan Pušavec (☎ 23-40) do 11. septembra oziroma zasedbe avtobusa.

Osnovna organizacija sindikata Energetika obvešča vse zaposlene in upokojene člane ter njihove svojce, da organizira v soboto, 16. septembra, s pričetkom ob 10. uri

piknik na Poljanah (pri stavbi DPM).

Prijave sprejemata do srede, 13. septembra, Nevenka Kokošinek, ☎ 20-54 in Marta Soklič, ☎ 32-57. Ob slabem vremenu bo piknik v torek, 19. septembra. Hrano bomo delili do 16. ure.

Nahrbtniki za šolo

Izdelujem nahrbtnike, primerne za šolo in izlete, ter tri vrste kolesarskih torb, vse iz neopremčljivega materiala. Izdelki so v modri, rdeči, rumeni, zeleni in beli barvi.

Danica Šorn, Breg 121, Zirovnica, Informacije po telefonu 80-121.

Pregled sestankov SDS

V minulem tednu smo prejeli med drugimi tudi zapisnike iz TOZD TALILNICE. Zdi se, da je šlo v »stari« jeklarni zgolj za formalen sklic sestankov SDS v zvezi s programom samoupravnih aktivnosti, da so v »novi« jeklarni to priložnost izrabili predvsem za opozarjanje na »interno« problematiko, delavci Livarne pa, da o ponovno izrazili svojo zaskrbljenost nad perspektivami tega obrata.

Iz OBRATA JEKLARNA 1 smo prejeli zapisnike SDS priprava vložka 1, 2, 3 in 4, talilniške naprave 2, 3 in 4, vlivališča 1, 2, 3 in 4, predelava talilniških odpadkov in ponovno gospodarstvo 1 in 2. Delavci tretje izmene v Jeklarni 1 (vlivališče, priprava vložka in ležur) so na skupnem zboru (v zvezi z zakonom o temeljnih pravicah delovnega razmerja) opozorili, da se jim zdi omejitve števila nar na 10 ur tedensko pri nekaterih ključnih delih nesmotna. Zar naj bi se 10 nadur tedensko porazdelilo v poprečju celega leta. SDS priprava vložka 4 pa »predlaga, da se zaščitijo pravice delavcev. To pa so tudi vse pripombe na celotno obravnavano problematiko iz tega obrata.

Iz OBRATA JEKLARNA 2 smo prejeli zapisnike SDS peč+OD 1, 2, 3 in 4 ter kontiliv 1, 2, 3 in 4. SDS peč+VOD 1 pod točko 2 azno opozarja predvsem na probleme v svojem delovnem okolju. Ako na primer, da pri doziranju apna v košare (v pripravi vložka) pride do močnega zaprašanja v hali peči, kar otežkoča normalno delo in ogroža zdravje delavcev. Tudi protihrupna komora ne služi svojemu namenu: pogon je v okvari že več kot mesec dni (»Zapirano in odpiramo s pomočjo nakladalnega stroja,« pravijo). Poslediča okvare žerjave za obračanje žlindrnih banj na PTO pa je, da se sečji del žlindre izliva iz banj v hali vlivališča. To seveda povzroča veliko svinjarjo, dodatno delo in veliko nevarnost eksplozij. SDS peč+VOD 2 je v zvezi z zakonom o delovnih razmerjih in osnutku statuta zabeležila le to, da so imeli dosti vprašanj, na katera niso našli odgovorov in pojasnil. Pod razno postavljajo več vprašanj: Pravijo, da so na VOD po normativu štirje delavci; zanima jih, kje je četrti? Zaradi nizkih osebnih dohodkov slabi delovni an. Zato vprašujejo, kje je »dodatek med dobrim in slabim delom«. Zanima jih tudi, kdo odloča o ustavljanju postrojenja oziroma, če tako dobro delajo, da si to lahko privoščijo. Ta ustavljanja

bi kazalo bolj smotrno izkoristiti, tako za razna vzdrževalna dela kot za določena dela proizvodnje. Zaradi velikega števila nepojasnjenih vprašanj zahtevajo sestanek z vodstvom! Po njihovem mnenju bi morali biti ti sestanki ob vsakem četrtnetu, udeležili pa naj bi se jih tudi predstavniki sindikata. Zaskrbljeni so tudi zaradi usode enega izmed njihovih sodelavcev. Takole pravijo: »Radi bi odgovor, kako se lahko v naši skupnosti in socialistični demokraciji preživlja delavec, in to dober delavec, ki se mu je pred leti dogodila nezgoda. Gre za delavca EOP peči tov. Trkulja Vaso. V vsej dobi staleža je dobil samo enkrat nekako nadomestilo OD. Delavci se v tem težkem obratu bojijo za njegovo usodo, v kateri se zdaj vidijo sami.«

SDS peč+VOD 3 ima k zakonu o delovnih razmerjih in osnutku statuta naslednjo pripombo: »Pri teh točkah so člani SDS menili, da je sicer prav, da se gradivo pojavlja v Železarni, vendar menijo in obenem zahtevajo, da jim stvari, ki so v bistvu življenjskega pomena, pridejo tolmačiti in razjasnit ljudje, ki so za to strokovno usposobljeni, ker sami o takem materialu težko razpravljajo in dajejo pripombe.«

Naj v celoti navedem še vrsto vprašanj in zahtev, ki jih postavljajo pod točko razno:

A: SDS sprašuje, kdaj bodo znani rezultati meritev glede benificirane delovne dobe in če se sploh kaj dogaja?

B: SDS smatra, da je moralna dolžnost vodstva Jeklarne 2, da bi imelo enkrat mesečno sestanek z vsemi SDS glede vseh problemov.

C: SDS zahteva, da se v obratu nujno uredijo sanitarije, ker je sramotno, da obrat, kot je Jeklarna 2, nima sanitarij.

D: Ponovčarji postavljajo vprašanje prostora, ki je še bolj problematičen pozimi (mrz, prepih, ...).

E: Člani SDS sprašujejo, kaj je z odločbami za delovna mesta.

F: Kdaj se bo rešilo vprašanje dodajanja CaO v vložek; sedaj se tako kadi, da je nemogoče delati.

G: Se vedno je problem toplih obrokov v nočni izmeni, nedejljah in praznikih (včasih dodatni bon, sedaj tudi toplo ne).

H: SDS predlaga, da bi iz popoldanske izmene in avtobus vozil ob 22.15 (v dogovoru s prevoznikom je problem moč rešiti).

I: SDS smatra, da so osebni dohodki glede na uspešnost poslovanja in na rast življenjskih stroškov odločno prenizki.

J: SDS sprašuje, če je možno, da bi vsaj po enega člana enkrat letno poslali na enotedenski počitek (toplice, morje, planine ...) na račun TOZD-a ali sindikata, ne glede na bolezen.

K: SDS sprašuje, kdaj bo prišlo do resničnega nagrajevanja po delu. Še vedno se ne loči dobro delo od slabega.

Obvestila kolektivu

Razpored dežurnih Železarne

OD 11. DO 17. SEPTEMBRA

11. septembra, Janez POLJŠAK, poslovodni odbor, Hrušica 12.
12. septembra, Ernest PUŠNIK, TOZD Komerciala, Hrušica 138.
13. septembra, Bogdan RAVNIK, HV Bela, Jesenice, Tavčarjeva 3b, ☎ 83-734.
14. septembra, Jože RAVNIK, Strojne delavnice, Blejska Dobrava 31 b, ☎ 83-865.
15. septembra, Karel RAVNIK, Jeklarna 1, Hrušica 195.
16. septembra, Vinko ROTAR, Transport, Jesenice, C. talcev 8 a, ☎ 82-792.
17. septembra, Janez ROZMAN, Valjarna debele pločevine, Bohinj, Ravne 3.
Dežurstvo traja vsak dan od 14. do 6. ure naslednjega dne, in sicer tako, da je dežurni v tem času doma. Ob sobotah, nedeljah in praznikih traja dežurstvo od 6. ure do 6. ure naslednjega dne.
V času dežurstva je dežurni dolžan opraviti obhod po železarni, svoje pripombe vpisati v dežurno knjigo ter o tem ob predaji dežurstva poročati podpredsedniku poslovodnega odbora.

Dežurni za vzdrževanje v Železarni

Datum:	Dnevni:	Nočni:
Ponedeljek — 11. 9.	Vlado Repe	Marjan Trontelj
Torek — 12. 9.	Jože Cej	Klavdij Mlekuž
Sreda — 13. 9.	Mitja Kersnik	Marko Sušnik
Četrtek — 14. 9.	Miha Šlibar	Božidar Černe
Petek — 15. 9.	Pavel Zupan	Zvonko Medja
Sobota — 16. 9.	Zdenko Čund	Karel Koblar
Nedelja — 17. 9.	Rajko Petraš	Alojz Lebar

Služba obratne ambulante

Od 11. do 16. septembra bodo delale naslednje obratne ambulante:
DOPOLDNE: III. obratna ambulanta — dr. Branimir Čeh in IV. obratna ambulanta — dr. Ivica Vreš.
Dispanzer za borce od 6.30 do 7.30.
POPOLDNE: I. obratna ambulanta — dr. Metod Rešek in II. obratna ambulanta — dr. Alenka Katnik.
V soboto, 16. septembra, samo dopoldne: I. obratna ambulanta — dr. Metod Rešek in II. obratna ambulanta — dr. Alenka Katnik.
ZOBNE AMBULANTE:
DOPOLDNE: I. zobna ambulanta — v. dent. Viktor Stražisar in III. zobna ambulanta — dr. stomat. Ljudmila Krivec — Gasar.
POPOLDNE: II. zobna ambulanta — dr. stomat. Alojz Smolej.
V soboto, 16. septembra, samo dopoldne: II. zobna ambulanta — dr. stomat. Alojz Smolej.
V kartoteki obratne ambulante sprejemamo knjižice dopoldan od 6. ure do 10.30, popoldan od 12. ure do 17.30.
Urgentna ambulanta sprejema nujne primere neprekinjeno od 6. do 20. ure.

Dežurni v Vatrostalni

9. in 10. septembra, Branko MARKIZETI, Jesenice, Titova 4a, ☎ doma 83-596, ☎ v službi 83-281.
Dežurni Vatrostalne je v soboto od 6. do 12. ure na delovnem mestu, v prostem času do ponedeljka do 6. ure zjutraj pa je dežurni dosegljiv na domu.

Po sklepu Odbora za delovna razmerja TOZD Družbeni standard z dne 28.8.1989

ponovno objavljamo

prosta dela in naloge

kuharica II šifra 9108 D- 9 ktg., 1 oseba

Pogoji:

— IV. stopnja gostinske usmeritve — smer kuhar,
— poskusno delo 2 meseca in
— eno leto delovnih izkušenj.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v osmih dneh po objavi na Kadrovski sektor ŽJ, Cesta železarjev 8, 64270 Jesenice.

L: SDS meni, da se ob vsakem povišanju OD, ki se izvaja v odstotkih, večajo razlike v OD in je treba preiti na količinsko večanje OD.

M: SDS sprašuje, kdaj bo popravljena protihrupna komora — generalni remont je že mimo, a komore se ni še nihče lotil.

N: Žerjavovodja 80-tonskega žerjava sprašuje, če je kabino moč predelati, ker je nepregledna in skrajno neudobna.

Bomo v zvezi z vsemi zgoraj navedenimi vprašanji v naslednjem zapisniku te SDS prebrali nekaj podobnega kot tokrat v zapisniku SDS Peč+VOD 4? Njihova ocena »samoupravljanja« se glasi, potem, ko k poslovanju, zakonu o delovnih razmerjih in osnutku statuta niso imeli pripomb, takole: »V razpravi pod točko razno je bilo ugotovljeno, da na zastavljena vprašanja iz prejšnjih sestankov SDS ni dobila ustreznih odgovorov. Zato je nesmiselno vprašanja ponavljati, zahtev pa tako ali tako »nobeden« ne vzame resno — vsaj videti je tako.«

SDS kontiliv in adjustaža 4 vprašuje, če je na delovno mesto na kontiliv možno organizirati dostavo tople malice.

V OBRATU LIVARNA so se na enem delnem zboru sestale SDS vodstvo obrata, modelna mizarna, kovinolitarna in čistilnica odlitkov, na drugem pa SDS jekloliivarna. Medtem, ko so na prvem zboru samo sramežljivo zabeležili, da je pod točko razno potekal »razgovor glede obstoja Livarne in o nagrajevanju v obratu v sedanjem stanju«, pa so na drugem odkrito priznali, da »še vedno ni odgovora na vprašanje SDS, kaj bo z Livarno«. Predlagali so tudi, da naj bi — podobno kot drugje (gradbeni) — tudi v obratu Livarna sindikat delil odpadni les, denar pa naj bi se stekal v sindikalno blagajno.

Iz OBRATA VALJARNA BLUMING ŠTEKEL (TOZD PLOŠČATI PROGRAM) smo prejeli še zapisnike SDS vodstvo obrata ter bluming 2 in 3. V zvezi z osnutkom statuta vodstvo predlaga, da bi poslovodni odbor skrčili na tri osebe (glavni direktor in pomočnika za proizvodnjo in tehniko ter za trženje in komercialno). Drugi krog odločanja naj bi predstavljali direktorji s področij proizvodnje, tehničnih dejavnosti in strokovnih služb. V primeru sedanje sestave poslovodnega odbora se po njihovi oceni postavlja vprašanje potrebnosti direktorjev sektorjev. Posamezne pripombe so podali tudi na III., VI., VIII. in IX. poglavje statuta.

SDS bluming 2 in bluming 3 pa sta se razpravi o osnutku statuta in predlogu zakona o delovnih razmerjih v bistvu odpovedali. SDS bluming 2 teh točk zaradi obširnega gradiva in brez tolmačenja »ni podrobno obravnavala«. SDS bluming 3 pa iz istih razlogov (in zahtevnosti tematike) o obeh zadevah sploh ni razpravljala.

CSI — Božidar Lakota

Program samoupravnih aktivnosti v septembru

1. Pregled izvajanja sklepov
2. Podaljšanje mandata samoupravnim organom delovne organizacije in delovne skupnosti skupnih služb
3. Predlog sprememb in dopolnitev pravilnika o postopku in načinu oblikovanja cen izdelkov in storitev

SDS obravnavajo vse točke programa, delavski sveti pa prvo in tretjo.

ROKI:

SDS do 19. septembra

DELAJSKI SVETI do 20. septembra

Zapisnike posredujte TAKOJ po seji na CSI.

K 2. točki — obravnavajo SDS

Pred dvema letoma smo konec septembra volili delegate v samoupravne organe delovne organizacije. Letos se jim torej izteka prvi mandat in potrebne bi bile nove volitve. Ker pa se pripravljamo na reorganizacijo delovne organizacije v podjetje, je dal delavski svet Železarni predlog, da v tem vmesnem obdobju do sprejema novega statuta delavci podaljšajo mandat vsem delegatom. (Novi statut je potrebno sprejeti, oziroma preoblikovati Železarno v podjetje najkasneje do 1. januarja 1990. Po sprejemu statuta moramo namreč izvoliti tudi nove samoupravne organe podjetja. Podaljšanja mandata delegatom sicer ne predvidevata niti Zakon o združenem delu niti Zakon o volitvah in odločitvah organov upravljanja, je pa dopustno glede na stališče Skupščine SFRJ, ki je zakonodajni organ. (Skupščina SFRJ je leta 1974 ob sprejemanju nove ustave podaljšala mandat poslancem do izvolitve nove delegatske skupščine.)

Na zborih delavcev je potrebno glasovati o podaljšanju mandata vsem tistim delegatom in članom odborov, ki smo jih volili 30. septembra 1987 neposredno. To so:

- delavski svet Železarni
- odbor samoupravne delavske kontrole
- odbor posebne finančne službe
- skupna disciplinska komisija.

V delovni skupnosti so 31. avgusta 1987 neposredno izvolili tudi delegate svojega delavskega sveta. Ker je tudi tem potekel mandat, se morajo delavci delovne skupnosti odločiti še o podaljšanju njihovega mandata.

Predlog sklepa za SDS

SDS je razpravljala o podaljšanju mandata vsem delegatom, ki so bili neposredno izvoljeni 31. avgusta 1987. Od ————— prisotnih delavcev je ZA podaljšanje mandata glasovalo ————— delavcev, PROTI —————, VZDRŽALO —————. Mandat je podaljšal do sprejema statuta podjetja oziroma najkasneje do 1.1.1990.

Predlog dodatnega sklepa za SDS v delovni skupnosti:

SDS je glasovala o podaljšanju mandata delegatom delavskega sveta delovne skupnosti. Od ————— delavcev je ZA podaljšanje glasovalo —————, PROTI —————, VZDRŽALO ————— delavcev. Mandat je podaljšal do sprejema statuta podjetja oziroma najkasneje do 1.1.1990.

K 3. točki — obravnavajo SDS in delavski sveti

V Železarni se že nekaj časa pripravljamo na odprtje industrijske prodajalne. Zamenjala naj bi malo prodajo, ki ne ustreza več današnjim potrebam. V okviru teh priprav morajo delavski sveti potrditi tudi dopolnitve in spremembe pravilnika o postopku in načinu oblikovanja cen izdelkov in storitev. (Ta pravilnik so delavski sveti TOZD in DSSS sprejeli junija 1987.) Predlagano je, da se v pravilniku črta 12. člen, ki govori o mali prodaji:

12. člen

Prodaja izdelkov vseh kvalitetnih razredov delavcem in upokojenecem Železarni preko male prodaje se izvaja v skladu s pravilnikom o delu male prodaje.

Cena proizvodov je v odvisnosti od kvalitete stopnje določena z letnim planom TOZD.

Varianta: Cene proizvodov, ki se prodajajo na mali prodaji, so v odvisnosti od kvalitete stopnje sledeče:

prima kvaliteta	—	cena iz cenika
sekunda kvaliteta	—	80 % cene za prima kvaliteto
terca kvaliteta	—	70 % cene za prima kvaliteto
odpadni material	—	40 % cene za prima kvaliteto.

Za drugim poglavjem je potrebno dodati dve novi poglavji:

- Postopek oblikovanja maloprodajne cene v industrijski prodajalni
- Ugodnosti za delavce in upokojenke Železarni Jesenice.

Ker je poslovanje industrijske prodajalne zanimivo za vse delavce Železarni, predlagane dopolnitve pravilnika obravnavajte tudi na SDS.

V TOZD Komerciala bi z odprtjem industrijske prodajalne radi dosegli naslednje:

- možnost nakupa za vse kupce, kar hkrati pomeni, da se bo morala industrijska prodajalna ravnati po zakonih, ki urejajo poslovanje trgovine na drobno;
- povečanje obsega gotovinskega prometa;
- prodajo izdelkov v vseh kvalitetnih razredih;
- povečanje prodaje nekaterih izdelkov terca kvalitete (pocinkana žica, nerjavna pločevina), ki se kopičijo v skladiščih;
- možnost plačevanja razen z gotovino tudi s čeki (to je že izvedeno) in naročilnicami za nakupe brez prometnega davka;
- prodajo odpadnih izdelkov bodo prenesli na sindikalne organizacije.

Zaradi predlaganih novosti se možnost nakupa za delavce in upokojenke ne bo bistveno spremenila. Dokler bo prodajalna še v sedanjih neprimernih prostorih, bodo razen dosedanjega asortimenta prodajali še naslednje izdelke prima kvalitete: žeblice, elektrode, žico VAC, TIG in VP vrtnate podboje. Hladno oblikovane profile in betonsko železo bodo odpremljali neposredno iz obratov ob kontroli delavcev industrijske prodajalne.

K dopolnitvam pravilnika glede ravni cen in ugodnosti pri nakupu za delavce in upokojenke Železarni delavci TOZD Komerciala dodajajo še naslednje pojasnilo:

Industrijska prodajalna se bo tako kot vsaka trgovina financirala iz obračunane marže. Višina marže bo od 6 do 16 %, cene izdelkov prima kvalitete pa bodo nižje od cen v veleprodaji. Tudi v primerjavi s cenami v prodaji na drobno bodo cene izdelkov prima kvalitete nižje od 15 do 60 %. Cene izdelkov sekunda in terca kvalitete bodo približno na enakem nivoju kot do sedaj — to pomeni 20 do 30 % nižje od cen prima kvalitete.

In ugodnosti? Vsi delavci in upokojenki Železarni bodo imeli štirikrat na leto pravico do nakupa kateregakoli blaga prima kvalitete s 35 % popusta na maloprodajno ceno brez prometnega davka. Znesek za izračun popusta bo enakovreden 400 kg črne pločevine in se bo sproti prilagajal gibanju cen. V industrijski prodajalni bodo vodili evidenco o koriščenju ugodnosti. Ugodnosti za delavce in upokojenke bodo sestavni del letnega načrta, zato naj bi začele veljati od 1. januarja 1990 dalje.

Dopolnitve in spremembe pravilnika so posredovane vsem vodjem SDS, predsednikom delavskih svetov in direktorjem.

Predlog sklepa za SDS

SDS je obravnavala dopolnitve in spremembe pravilnika o postopku in načinu oblikovanja cen izdelkov in storitev in ima naslednje predloge in pobude:

Predlog sklepa za delavski svet

DS TOZD ————— je po obravnavi potrdil dopolnitve in spremembe pravilnika o postopku in načinu oblikovanja cen izdelkov in storitev. Ima pa še naslednje predloge in pobude:

CSI

Cvetka Martinčič

O delu na progi v Valjarni debele pločevine, tokrat malo drugače

Zaradi stalnih pripomb (v rednih mesečnih in polletnih poročilih o proizvodnji) o slabem delu na progi se je v Železarni že kar vkoreninilo prepričanje, da je tukaj nekaj hudo narobe, da niso pravi medsebojni odnosi, da ni prave organizacije in vodenja, da se dela slabo itd. Zato je prav, da stvari prikažemo tudi z druge strani.

Dejstvo je, da proga predstavlja ozko grlo glede na trenutno veliko (preveliko) količino naročil in na želje, ki iz tega izhajajo. Vendar je želja eno, dejanske možnosti pa drugo. Na žalost mesečni načrti predstavljajo le želje, ki v danih pogojih niso dosegljive. Zaradi tega se ti načrti (želje) konstantno ne dosegajo in razumljivo je, da se je ustvarilo mišljenje o slabem delu. Glede na zastarelost proizvodnih naprav (ogrodje, peči), sistem dela (dve izmeni), program dela (široki, ozki, začetna debelina, končna debelina), močno povečan kvaliteten asortiment (nerjavna pločevina, mikrolegirana jekla itd.) in pomanjkanje delavcev je možno dosegati 6.000 t mesečne proizvodnje. Da se ne bi ustvaril vtis, da je to na pamet postavljena številka, je treba pogledati dejstva oz. nekaj števil. V zadnjih 26 mesecih je proga samo enkrat dosegla 6.000 t (marec 1988), v zadnjih devetih mesecih leta 1988 je zaostala za načrtom 6.645 t, v prvih štirih mesecih letošnjega leta pa kar za 4.999 t. Tako v 13 mesecih ni niti enkrat dosegla načrta in skupno zaostala za 11.644 t.

Pri iskanju vzrokov za tako velik zaostanek naletimo na subjektivne in objektivne vzroke. Med tiste, na katere ne moremo vplivati in so posledica dane situacije in stanja, štejemo zastarelost proizvodnih naprav, težke delovne pogoje, spremembo programa in kvaliteten asortiment (to pogosto zahteva na trgu) ter delno tudi previsoko načrtovanje (pogojeno z veliko količino naročil in pritiski kupcev po našem materialu). Vzroki, na katere pa lahko v večji ali manjši meri vplivamo sami s širšo pomočjo DO (kadrovskega sektorja, PO, strokovne službe, vzdrževanje), pa so: pomanjkanje delavcev, velika odsotnost, previsoki zastoji, slabo nagrajevanje. Dejansko so vsi ti vzroki v tesni povezavi. V zadnjih dveh, treh letih je s proge odšlo veliko delavcev, pravočasne in ustrezne zamenjave pa ni bilo, predvsem na ključnih delovnih mestih. Velika odsotnost pogosto tudi visoke zastoj.

Problem odsotnosti je v svoji razsežnosti že kar grozeč, vendar ni od danes. Tako je bila odsotnost v prvih šestih mesecih leta 1988 26,3 %, avgusta

pa kar 41,4 %. Stanje v prvih sedmih mesecih letošnjega leta je še slabše, saj je odsotnost 31,4 %. To pomeni, da je pri povprečnem staležu 52 zaposlenih (vključno s skladiščem in čistilkami) dnevno odsotnih 16,3 delavcev. S takim številom delavcev pa se že da organizirati delo ene izmene na progi. Največji problem predstavlja bolezenska odsotnost (19,4 %), pri čemer je treba povedati, da 7 delavcev stalno boluje že daljše obdobje in je glede na njihovo naravo bolezni težko se računati, da se bodo ponovno vrnil na delo. Tako je že sedaj nepopolnjen normativ delovnih mest še za sedem manjši.

Zastoji so za načrtovani obseg proizvodnje previsoki. V letu 1987 so bili 35,0 %, v letu 1988 31,3 % in v dosedanjih sedmih mesecih 27,2 %. Precejšen delež v zastojih predstavljajo zastoji zaradi pomanjkanja delavcev, saj se v poletnih mesecih ti zastoji povzpnejo na 10 do 12 %. Narava dela na progi je taka, da se določen čas dela eno (uro in pol) in pol ure počiva. Zaradi pomanjkanja delavcev in velike odsotnosti pa za tak cikel dela ni dovolj dela in proga mora zaradi tega mirovati. Težki pogoji dela in slabi osebni dohodki sigurno niso motiv za pridobivanje novih delavcev, predvsem pa ne za obstanek v valjarni.

Pogled nazaj pove, da so bili povprečni mesečni programi 5.500 t (tudi v trizmenskem delu), da je letošnji družbeni program 5.667 t, da pa smo z operativnim programom v prvih osmih mesecih načrtovali 5.880 t mesečne proizvodnje (če odstojemo tritedenski remont, pa kar 6.053 t). Iz vseh težav, s katerimi se proga srečuje, in iz številkih izhaja, da je dejansko 6.000 t mesečne proizvodnje zgornja meja, ki jo je proga zmožna dosegati in še to le, če bodo izpolnjeni osnovni pogoji, ki so potrebni za normalno delo. Ti pa so: zadostno število zaposlenih, zmanjšanje odsotnosti, zmanjšanje zastojev in ustreznejše nagrajevanje. Na to lahko vplivamo, kot smo že ugotovili, a ne samo mi na progi oz. v obratu, temveč s pomočjo vrste dejavnikov v Železarni. Zato, če smo resnično zainteresirani za večje doseganje proizvodnje in ne le za preoptimistično postavljanje načrtov, vsi

skupaj dejansko storimo svoje in to čim prej. Kajti previsoko postavljeni programi, ki se ne dosegajo iz meseca v mesec, zelo vplivajo tudi na že tako nizek osebni dohodek zaposlenih na progi.

Da ne bi celoten članek izzvenel kot tarnanje, naj navedem še nekaj podatkov iz dela po remontu proge v mesecu aprilu. In prav ta je bil glavni vzrok, da je do tega zapisa prišlo.

Prav je, da se pove, če kje ne gre, prav pa je, da se tudi pohvali, če so rezultati dobri; in na progi so rezultati po remontu dobri. Družbeni program za mesec po remontu (maj, junij, julij, avgust) je predvideval 21.700 t proizvodnje, povečani operativni program 23.300 t; doseženi rezultat je bil 23.487,8 t. To pomeni, da je bil družbeni program dosežen 108,2 %, operativni pa 100,8 %. Podatki torej govorijo drugače, kot se da razbrati iz rednih poročil o proizvodnji («Kot zakleto! Ne gre in ne gre...»). Recimo torej bobu bob, dobremu delu pa dobro delo. Dejstvo je, da 5.000 t zaostanka iz prvih štirih mesecev ostaja in potiska kumulativno doseganje proizvodnje pod 90 %, vendar zaradi tega ne moremo govoriti o stalno slabem delu proge. Stanje se izboljšuje in le želimo si lahko, da nam bo uspelo take rezultate potrjevati tudi v prihodnje. Zavedati se moramo, da je bil ta rezultat (prvi pozitivni rezultat po daljšem obdobju) dosežen z velikim naporom proizvodnih delavcev (delo v težkih pogojih, prah, vročina, pomanjkanje delavcev, delo na proste sobote in nedelje, delo na več delovnih mestih) ter dobrim sodelovanjem vzdrževalcev in priprave dela, za kar vsi skupaj zaslužijo posebno zahvalo.

Za zaključek pa še to. Pri trenutnem stanju (stanje naprav, program, asortiment, delavci) bomo lahko zadovoljni, če nam bo uspelo izpolnjevati družbeni program. Operativni program bo dosegljiv le z dodatnimi napori (delo na proste sobote in nedelje, pogodbeno delo, menjave valjev na proste dni itd.). Nikakor pa nam ne bo v tem sistemu dela (na dve izmeni) uspelo bistveno zmanjševati zaostankov iz začetka leta. Najbrž se bo zaradi teh vzrokov (nadoknaditi izpadlo proizvodnjo, velika količina naročil, ugodna tržna situacija, boljša finančna realizacija cele Železarni) treba odločiti za drugačen sistem dela. Na tri izmene, in to čim prej.

AMI

Tehniška dediščina — bogastvo ali breme? (38)

Premična dediščina (3) Priznanja, kolajne, medalje in diplome

Kolajne in priznanja iz 19. stoletja, ki jih hrani Tehniški muzej (21 kolajn in več diplom), so dokaz prizadevanosti in velike sposobnosti gorenjskih železarjev, predvsem pa nenehne želje po posodabljanju. Eden največjih stoletnih problemov gorenjskega železarstva je bil gotovo transport. Ko je 1870. leta gorenjski kot dobil železniško povezavo s svetom, je bila to velika prilika za gospodarski napredek, predvsem pa odprta pot k novim rudnikom in trgov.

Diploma KID iz leta 1876 (fotoarhiv Tehničnega muzeja)

Gorenjska železnica leta 1870 (kot del Rudolfove železnice) res ni mogla več spremeniti usode številnih fužin v Železnikih, Bohinju, Kropi, Kamni Gorici, Trzinu in Kokri, saj sta njihovemu propadu botrovala tehnična revolucija in napredek v svetu, je pa zato omogočila koncentracijo železarstva na Jesenice in Javorniku. Po izgradnji karavansko-bohinjske proge leta 1906 je seveda železnica KID lahko uresničila dolgoročen projekt združitve plavžev v Škedenju pri Trstu s težkimi valjarnami in predelovalno industrijo na Jesenicah. Jesenice so postale mednarodno

prometno križišče, z veliko novo železniško postajo.

Gradnja karavansko-bohinjske proge predstavlja izredno delo in dosežek gradbene tehnike; delo je trajalo več kot pet let. Zahtevnost gradnje je bila toliko večja zaradi številnih predorov, saj je samo karavanski tunel meril 7.975 m. Dela v karavanskem tunelu so vseskozi ovirale vode in plini (metan), da je bilo vse skupaj še težje, govori tudi to, da so morali začeti kar z ročnim vrtnanjem in so šele aprila 1902. leta vpeljali strojno in julija 1903 pnevmatično vrtnanje. Zadovoljstvo ob otvoritvi

Spominska značka ob prebitju karavanskega tunela maja 1905. l.

... in z druge strani (fotoarhiv Tehničnega muzeja)

proge 19. julija 1906 je bilo zato še toliko večje in 23. julija 1906 je progo odprl sam nadvojvoda Franc Ferdinand.

Kot spomin na prebitje Karavank hrani Tehniški muzej poleg nekaj rudarskih orodij tudi zanimive spominske medalje.

(se nadaljuje)

Tone Konobelj

Mladinska organizacija se pripravlja na 13. kongres

V začetku novembra bo v Portorožu kongres ZSMS. Občinska konferenca ZSMS Jesenice se nanj že temeljito pripravlja. V pripravi sodi tudi Srečanje mladih, ki bo 9. in 10. septembra na Pokljuki. Poleg 13. Mladinskega kongresa pa zvezo socialistične mladine čakajo še volitve za podpredsednika in sekretarja občinske konference.

Na vseh mladinskih kongresih prevladuje neka aktualna tema oziroma se obravnava problematika, ki zadeva predvsem mlade ljudi. Seveda pa moramo vedeti, da mladina ni ločena od družbe, saj je njen najpomembnejši del. Zato tudi njena problematika zadeva vso našo družbo.

Na letošnjem kongresu se ne bodo pogovarjali o aktualnih gospodarskih in političnih problemih, temveč se bodo ustavili pri sami mladinski organizaciji in sicer, kakšna naj bi bila, kakšna naj bo in kako bo organizirana v prihodnje. Torej bodo spustili skozi rešeto sami sebe in na podlagi preresetane oblikovali vizijo mladinske organizacije v prihodnosti.

Predsednik OK ZSMS Jesenice, Matjaž Peskar, s katerim smo se pogovarjali, pravi, da je vsak kongres pravzaprav zaključena celota. Kljub temu pa je kongres v Krškem postavljal temelje za letošnje kongresne razprave o značaju ZSMS in sicer temelje za poli-

tično neodvisno mladinsko organizacijo. O političnem pluralizmu in o strankarskem sistemu se na kongresu v Krškem še ni govorilo v tolikšnem obsegu, kot smo mu bili priča kasneje v slovenskem kulturnopolitičnem prostoru. Na letošnjem kongresu pa se bodo morali posvetiti tej problematiki bolj natančno, saj bo v ospredju vprašanje organiziranosti same ZSMS.

Priprave so do sedaj potekale v rednem obsegu, saj imajo mladinci zaenkrat v rokah le osnutke programskih materialov. Zveza socialistične mladine jeseniške občine se je do sedaj dobro vključevala v predkongresne priprave, ki so bile v splošnem delu. Na Jesenicah je organizirala okroglo mizo o ekonomski doktrini ZSMS, ki jo je Republiška konferenca sprejela z nekaterimi dopolnitvami. Za začetek septembra pa pripravljajo srečanje mladih jeseniške občine na Rudnem polju na Pokljuki.

Matjaž Peskar pravi, da se na OK ZSMS Jesenice ne zavzemajo za to, da bi mladinska organizacija postala stranka ter da imajo za takšno stališče dovolj močne argumente, kajti menijo, da je za ZSMS strankarstvo začetek konca. Vendar pa ne nasprotujejo na splošno strankam. Kot so zapisali v materialu za demokratično nobeno stranko ne more biti prepovedana, pa tudi ne zapovedana — vsak naj se organizira tako, kot mu ustreza. Matjaž Peskar meni, da ZSM Slovenije ne bi ustrezalo strankarstvo.

To je ena od idej, ki jih bodo zagovarjali na kongresu. Čakajo pa še na vse predloge in ideje, ki bodo še prišli in na osnovi vsega tega bodo pripravili prispevek za 13. mladinski kongres.

Poleg kongresa pa mladinsko organizacijo na Jesenicah čakajo še volitve. Po nekaj neuspešnih volilnih konferencah, na katerih ni bil izvoljen nihče od kandidatov, je bil ponovno začet postopek evidentiranja kandidatov za podpredsednika in sekretarja OK ZSMS Jesenice. Ta postopek se sedaj zaključuje. Torej v kratkem lahko pričakujemo, da bodo uredili tudi kadrovske zadeve v sami organizaciji.

Tanja Črv

Srečanje mladih jeseniške občine na Pokljuki

V okviru priprav na 13. mladinski kongres bo OK ZSMS Jesenice v sodelovanju s koordinacijskim svetom ZSMS Jesenice in vojnima poštama Radovljica in Bohinjska Bela organizirala javno tribuno in kongresne razprave v okviru Srečanja mladih jeseniške občine 9. in 10. septembra na Rudnem polju na Pokljuki. Udeležili se ga bodo tudi vojaki iz omenjenih vojnih post.

Srečanje bo razdeljeno v dva dela. Prvi bo zabavno športni del, drugi pa politični. Slednji bo vključeval razprave o kongresnih materialih pod naslovom Javna tribuna: ZSMS na Jesenicah danes in jutri. Ob tej priložnosti bodo predstavljeni tudi vsi kandidati za mesto podpredsednika in sekretarja OK ZSMS Jesenice.

Na vsa vprašanja, ki jih bodo zastavljali udeleženci bodo odgovarjali člani predsedstva OK in predsedstvo koordinacijskega sveta ZSMS Jesenice in pa kandidati za funkcije in OK.

V prvem, to je športnem delu bodo organizirana športna tekmovanja, in

sicer za moške mali nogomet, košarka, odbojka, šah in streljanje, za ženske pa poleg naštetega še roketi.

Pa še nekaj o sami organiziranosti in stroških za omenjeno srečanje.

V soboto, 9. septembra, bo ob 7. uri zjutraj odhod z Jesenic z avtobusom na Rudno polje. Po kosilu bodo športne in družbenopolitične aktivnosti, zvečer pa družabno srečanje. Naslednji dan bodo dopoldne finalna športna tekmovanja, po kosilu pa povratek v dolino. Vsi udeleženci, razen tistih, ki bodo aktivni v političnih razpravah, kar je za mladinsko organizacijo najpomembnejši del, bodo morali plačati za udeležbo znesek

v višini 250.000 dinarjev. Čeprav se to verjetno marsikomu zdi veliko, pa predsednik OK ZSMS Jesenice, Matjaž Peskar, zatrjuje, da so se organizatorji trudili v največji meri in stroške znižati na minimum. JLA bo namreč dala na razpolago svoje vojaške objekte po nizkih cenah in skrbela za hrano in pijačo po svojih cenah. Največji strošek je torej prevoz, kot smo že vajeni.

Vsi mladi se lahko prijavijo na Občinski konferenci, kot tudi na koordinacijskem svetu ZSMS ali pa kar po telefonu, številka 81 596.

Vsem osnovnim organizacijam so poslali razpis z dopisom, ki naj ga mladi dostavijo na svoje sindikalne organizacije v podjetjih, da jim prislokojijo na pomoč pri finančnem delu.

Tanja Črv

Sklic kandidacijske in volilne konference ZSMS Jesenice

(Paraliza (predsedstva) Občinske konference ZSMS Jesenice III.)

14. septembra Predsedstvo Občinske konference ZSMS Jesenice sklicuje kandidacijsko in volilno sejo, na kateri naj bi izvolili podpredsednika, sekretarja in delegate za mladinski kongres v Portorožu. Tako je po nekajmesečnem premoru pred nami že četrti poizkus izvolitve profesionalnega sekretarja jeseniške mladinske organizacije.

Spomladi sem v člankih Paraliza (predsedstva) Občinske konference I. in II. obširneje razgrnil potek neuspešnih volitev sekretarja. Na začetek sem postavil negativno reakcijo političnega aktivna občine do moje kandidature, nadaljeval s kadrovsko kuhinjo predsednika OK Peskarja in (bivšega) sekretarja Radinovića, opozoril na dvojna merila predsedstva, na koncu pa predlagal, da mladinska organizacija načne vprašanje odgovornosti vodstva OK in njenih profesionalcev. Zato sedaj zaradi lažjega razumevanja navajam samo ključna dogajanja, povezana z neuspešnimi kandidacijskimi in volilnimi konferencami.

Na konferenci 10. januarja so bili izvoljeni vsi organi OK, razen sekretarja. Blatnik in Puc sta se ob podpori predsedstva uvrstila na listo za volitve. Puc v drugem krogu glasovanja ni dobil potrebne večine glasov vseh delegatov volilne konference. To je na stežaj odprlo možnosti za manipulacije Radinovića in Peskarja. Takratni sekretar je evidencialni Debelaka, Peskar pa poskrbel, da je samo on in edini dobil podporo predsedstva. Predsedstvo je, sugerirano z odločitvijo predsednika, zaključilo, da sta Blatnik in Puc možno izvolitve že porabila. Zaradi nastale situacije in slabih izkušenj je sprejelo še načelno odločitev, da na predlog kandidatne liste uvrsti samo enega kandidata.

Debelak se 16. marca ni uvrstil na volilno listo in do volitev sploh ni prišlo. Kljub temu se predsedstvo ni odločilo za nov kandidacijski in volilni postopek in je še naprej podpiralo Debelaka. Ni se držalo svojega lastnega sklepa: »Predsedstvo ne podpira ponovne kandidature ljudi, ki so enkrat že bili v volilnih postopkih, pa niso bili izvoljeni...« Očitna kadrovska manipulacija...

4. aprila se je Debelak sicer uvrstil na volilno listo, na volitvah pa ni uspel. Ker je bil na konferenci razrešen funkcije podpredsednika (zanjo je bil izvoljen januarja) je mladinska organizacija

ja ostala ne samo brez sekretarja, temveč tudi brez podpredsednika.

Iz gradiva za tokratno sejo Občinske konference povzemam najprej predlagani kandidati na listo za podpredsednika in sekretarja: Podpredsednik OK: Sead Ališić in Herman Debelak Sekretar OK: Dragutin Gvozdić in Silvo Smolej

Razvidno je, da Debelak na sekretarsko kandidaturu ni pristal. Zato ima lahko več razlogov; dva neuspela poizkusa (kljub polni in iskreni podpori vodstva) sta pustila posledice. Ponovno pa se je znašel na listi za podpredsednika. Predsedstvo se zopet (kolikokrat bo to še prisiljeno storiti?) ne drži svojega lastnega sklepa: »Predsedstvo ne podpira ponovne kandidature ljudi, ki so enkrat že bili v volilnih postopkih, pa niso bili izvoljeni...« Ko so me »režali«, je bil ta argument takoj pri roki, ko gre za Debelaka, ki je prišel na OK nekaj let za menoj, pa to preprosto pozabijo. Pragmatizem kadrovske manipulacije...

Da do kadrovske konsolidacije vrha mladinske organizacije tudi z morebitno uspešnimi tokratnimi volitvami še ne bo prišlo tako kmalu, nakazuje posebna točka seje: Kadrovske zadeve Občinske konference ZSMS Jesenice. Po boljševiski tradiciji se za formulacijo »kadrovske zadeve« skrivajo kadrovske spremembe v vrhu partije. Siroj so glasovi, da bo mladinsko organizacijo kmalu zapustil njen predsednik. Zopet se bomo lahko nekaj mesecev ukvarjali sami s seboj; priča bomo ponovnim kadrovskim rošadom in manevriranjem.

Vrnimo se k predlaganim kandidatom listama. Za obe listi je predsedstvo podprlo po dva kandidata. Že takoj je jasno, da je na vsaki listi po en statist in da je ta poteza predsedstva natančno premišljena. Potrebno si je ogledati samo 10. člen predlaganega

poslovnika za delo volilne konference: »Če je na kandidadni listi za nosilca individualnih funkcij več kandidatov, kot se jih voli, je izvoljen tisti, ki je dobil največ glasov, pri čemer mora dobiti najmanj polovico glasov prisotnih delegatov...« (podčrtal IP)

Z drugimi besedami: Če bo na kandidadni listi več kandidatov, bo izvoljen tisti, ki bo dobil najmanj polovico glasov prisotnih delegatov, če pa bo na kandidadni listi en sam kandidat, bo izvoljen, če bo zanj glasovalo več kot polovico delegatov volilne konference (8. člen poslovnika). Že ob minimalno sklepni konferenci je v prvem primeru izvolitev praktično vnaprej zagotovljena. Vse skupaj kaže, da hoče predsedstvo izpeljati volitve za vsako ceno. To pa je realno mogoče, če bo na volitvah več kandidatov ter ob pogoju, da bodo ustrezno spremenjena pravila o organiziranosti in delovanju OK ZSMS. Predloga sprememb teh pravil v gradivu nisem zasledil. Opozoriti velja, da je te spremembe pravil predsedstvo predlagalo na zadnji seji konference, vendar ga ta ni sprejela. Tokrat predsedstvo poizkuša ponovno, spremembe pa, kot kaže, skuša uveljaviti kar s poslovnikom, saj za sprejem poslovnika ni predpisana večina glasov delegatov konference.

Zahtevam, da statutarna komisija ta vprašanja na konferenci razjasni in da pojasni, za kakšne spremembe gre. Protestiram proti temu, da statutarna komisija in (ali) predsedstvo obračata volilna pravila po vetru in ljudeh!

Ivan Puc

Železarski globus

Madžarska

Madžarska železarska industrija išče nove možnosti za dobavo surovin, ker so se ekonomski pogoji za sovjetske dobave zelo poslabšali. Tako bo indijski rudnik železne rude Kudremukh dobavljal madžarski železarni Danube iz mesta Dunajvaros pelete železne rude. Za letošnje leto je predvidena količina 1,2 mio ton.

CSUI JESENICE

Enota za izobraževanje ob delu

CSUI Jesenice razpisuje v šolskem letu 89/90 za izobraževanje ob delu naslednje usmeritve in smeri:

VIP	Naziv smeri izobraževanja	Poklici, dela oz. naloge
1. Pridobivanje, predelava in obdelava kovin (SKR)	A. Pridobivanje in predelava kovin (II)	— različna enostavna in manj zahtevna dela pri pridobivanju groblja, barvnih kovin in zlitin, pridobivanje jekla — manj zahtevna dela v livarnah — manj zahtevna dela pri izdelavi metalurških izdelkov — dela pri čiščenju metalurških izdelkov — manj zahtevna dela pri metalurško-kemični obdelavi izdelkov in mineralurgiji
	B. Obdelava kovin (II)	— ročna obdelava kovin — dela na manj zahtevnih strojih in napravah — montažna in vzdrževalna dela v procesni proizvodnji — manj zahtevna dela v energetiki — manj zahtevna dela v varilstvu
2. Metalurgija (SR)	A. Talilec — livar (IV)	— vodenje obratovanja livnih naprav — dela in naloge pri pripravi vložka — dela in naloge pri obratovanju plavža — proizvodnja glinice — elektroliza glinice — vodenje obratovanja talilnih peči — litje barvnih kovin — priprava vložka za jeklarsko predelavo — pridobivanje jekla po različnih postopkih
	B. Kalupar — livar (IV)	— izdelava kalupov, ročno, strojno s šablono — izdelava jeder — vlivanje v peščene kalupe — tlačno litje — čiščenje vlitkov
	C. Metalurški modelar (IV)	— izdelava različnih modelov iz lesa — izdelava različnih modelov iz umetnih snovi — izdelava modelov za jedra — izdelava skeletov in šablon
	Č. Gradbenec industrijskih peči (IV)	— izdelava industrijskih peči — popravilo peči in ponovce — tekoče vzdrževanje industrijskih peči
	D. Preoblikovalec (IV)	— valjanje jekla in barvnih kovin — stiskanje in iztiskavanje profilov — žarjenje — kaljenje — umetno kovanje in druge vrste kovanja — eluksiranje — adjustiranje — pletenje žice
3. Metalurgija NAD	A. Obrtni metalurški tehnik (V)	— kontrola v neposredni proizvodnji in v laboratorijih — priprava dela — zahtevna operativna dela na metalurških procesnih napravah
4. Strojništvo SR	A. Oblikovalec kovin (IV)	— strugar — frezalec — vrtalec — ostrilec — brusilec — orodjar — mehanik obdelovalnih strojev
	B. Preoblikovalec in spajalec kovin (IV)	— konstrukcijski ključavničar — varilec
	C. Strojni mehanik (IV)	— mehanik delovnih strojev industrijskih naprav — mehanik energetskih strojev in naprav — mehanik industrijskih strojev in naprav
5. Strojništvo NAD	A. Obrtni strojni tehnik (V)	— organizacija in vodenje dela v neposredni proizvodnji in storitvi — upravljanje zahtevnih procesnih naprav — izvajanje zahtevnih del in nalog v neposredni proizvodnji in storitvi — kontrola dela v proizvodnji in v laboratorijih

Pogoji za vpis:

- starost 18 let
- SKR program:
- šolanje traja 2 leti,
- izpolnjena osnovnošolska obveznost (najmanj 6. r. osnovne šole),
- ustrezno zdravstveno stanje,
- ustrezna zaposlitev v stroki s priporočilom TOZD (metalurška ali kovinarsko-predelovalna stroka).

SR program:

- šolanje traja 3 leta,
- vključen 8 r. osnovne šole,
- ustrezno zdravstveno stanje,
- ustrezna zaposlitev v stroki s priporočilom TOZD (metalurška ali kovinarsko-predelovalna stroka)

NAD program:

- šolanje traja 2 leti,
- uspešno zaključena kovinarska, metalurška ali avtomehanična šola,
- najmanj 1 leto delovnih izkušenj v ustrezni smeri,
- če kandidat ni končal ene od zgoraj navedenih smeri, mora imeti 5 let delovnih izkušenj v kovinarsko metalurški stroki in mora opraviti izpit iz ustreznega programa (teorija in praksa).

Za vpis je potrebno predložiti na Enoto za izobraževanje ob delu naslednje:

- vlogo na obrazcu 1.20,
- zaključno spričevalo OŠ,
- za NAD program tudi diplomu IV. stopnje
- potrdilo o zaposlitvi,
- izjavo DO o plačevanju šolnine in
- zdravniško potrdilo.

Pričetek pouka bo 15. septembra na CSUI Jesenice, Enota za izobraževanje ob delu. Oddelki bodo odprti le, če bo prijavljenih dovolj kandidatov.

Priprave na peti Teden upokojujencev občine

Že nekaj časa pri Zvezi društev upokojujencev občine Jesenice, ki ji predseduje Janko Burnik, tečejo priprave za organizacijo in izvedbo že petega Tedna upokojujencev jeseniške občine, ki bo letos potekal v dneh od 2. do 7. oktobra. Osnutek programa so obravnavali v vseh šestih občinskih upokojujencev in z manjšimi dopolnitvami soglašali z njim, pričakujejo pa tudi, da bodo za celotno izvedbo dobili tudi ustrezno materialno in moralno podporo.

Svoj teden bodo začeli v ponedeljek, 2. oktobra, z razgovorom za okroglo mizo o materialnem, socialnem in zdravstvenem stanju upokojujencev jeseniške občine, ki jih je v občini okrog 5.700, od tega pa članov društev upokojujencev 3.800. V torek, sredo in četrtek, 3., 4. in 5. oktobra, je na sporedu meddruštveno ekipno tekmovanje v kegljanju na asfaltu (Kranjska Gora), v šahu (Jesenice), streljanju z zračno puško (Javornik), in balinanju (Žirovnica). Ženski pevski zbor DU Javornik-Koroška Bela in moški pevski zbor DU Je-

senice naj bi predvidoma v sredo, 4. oktobra zapela oskrbovancem v domu dr. Franceta Berglja, znotraj posameznih društev upokojujencev pa bodo organizirali različne razstave, izlete, srečanja in podobno. Osrednja prireditve pa bo vsekakor srečanje upokojujencev občine na Poljanah, v soboto, 7. oktobra s kulturnim programom in pozdravnim govorom predsednika Zveze društev upokojujencev Slovenije Milana Kožuha.

V letošnjem programu tedna upokojujencev so večji poudarek kot v prete-

klih letih dali različnim aktivnostim upokojujencev samih, kajti ena osrednjih sedanjih nalog društev upokojujencev naj bi bila pospeševati in organizirati različne kulturne, športno-rekreativne in druge aktivnosti, da si upokojujenci čimdlje ohranijo duševno in telesno kondicijo, ali z drugimi besedami, da si s tem dodajajo življenje letom. Taka programska usmeritev društev upokojujencev pa seveda zahteva zanesljivejšo vire financiranja društev oziroma njihove aktivnosti.

Letošnji teden upokojujencev naj bi z aktivnostmi, še zlasti pa z razgovorom za okroglo mizo, na vse to opozoril in pospešil reševanje za zanesljivejšo financiranje društev, opozoril pa tudi na materialno, socialno in zdravstveno stanje upokojujencev v jeseniški občini.

Moja domovina?

Vsem težavam in zablodam navkljub je Jugoslavija moja domovina in dlje kot si, bolj jo cenim. Toda tedaj vse norosti in neumnosti, ki jih počnemo, ne zvenijo tako nesprejemljivo.

Ko pa si doma in se zazreš v to predjesensko razpoloženje, človeka lahko strese.

Kaj je vendarle ostalo od tako visokoletečih ciljev in namenov?

Velik napredek v primerjavi s prejšnjimi časi, velike žrtve, ki niso bile zaman, pa vendarle tudi precej napak, za katere se zdi, da jih kar nočemo priznati.

Zdi se, da se nekateri kar bojijo sprememb in ne želijo prevzemati odgovornosti za iskanje novega. Morda je tako tudi prav, toda, tudi o odgovornosti za preteklost moramo spregovoriti. Prav gotovo moja generacija, ki bo nosila breme prihodnjih težav, ne mo-

re nositi vse odgovornosti za vse pretekle zmote, edine resnice in razvojne zaostanke. Mora pa nositi odgovornost za sedanjost neaktivnost, nepripravljenost na spremembe, za sedanja iskanja novih poti, morda z nekaj manj napak.

Žalostna je ta moja domovina, kjer lahko na napačnem kraju izrečena ali napisana beseda republika pomeni nekajdesetdesetletni zapor, kjer močna pest in primitivizem lahko več veljata in tudi zaležeta kot pa zdrava pamet.

Hudo je, ko nismo več sposobni za normalne pogovore, ampak smo prepričani, da lahko le mitingi in zborovanja rešijo vse probleme, ko se lahko izsiljuje, pljuva na vse in vsakogar, kolikor nas je volja.

Bomo zmogli hoteti spoznati, da reforme na papirju niso nič, da reforma terja odrekanja slehernega od nas, da zahteva spremembe pri delu, poslovanju, izobraževanju, trošenju.

Lepša prihodnost ni le preoblečena sedanjost, ampak predvsem trnova pot majhnih in velikih sprememb, odrekanj, prepričevanj in odpovedovanj.

Lahko ne bo, saj bo potrebno spremeniti marsikatero dosedanje navado in razvado, samoumevno pravico in lažno solidarnost, da smo vsi za vse enako sposobni in torej upravičeni do enake delitve. Bomo hoteli držati in se spreminjati, tudi mi, v jeseniški občini? Ali pa se bomo, za ceno lažnega socialnega miru, tudi mi sprijaznili s povprečijem v revščini enakih? Samo tedaj bo veliko prepozno za spreminjanje.

R.

Nadurno delo nekoč in danes

Danes je na vrsti moja druga zgodba iz naše preteklosti. V njej je opisana pripoved delavca, ki je bil zaposlen v železarni pred vojno, v takratni KID. Povod za ta zapis pa je spet sklep skupne disciplinske komisije, ki je izrekla denarne kazni skupini delavcev Valjarne debele pločevine.

Delavec, ki mi je pripovedoval današnjo zgodbo, je leta 1930 prišel na Jesenice, s treh letih za kruhom. Preživljal se je s priložnostnimi deli. Čez nekaj let je spoznal dekle in si ustvaril družino. Živeli so skromno, v upanju, da bo nekega dne dobil delo v tovarni. Po šestih letih se mu je ta želja tudi uresničila. Ker je imel srednjo šolsko izobrazbo, je po opravljenem strokovnem izpitu dobil delo kot analitik. Zavedal se je, kako težko je dobil zaposlitev v tovarni, zato je svoje delo opravljal dosledno in vestno. Po nekaj mesecih dela je nekega dne pristopil k njemu izmenski vodja in mu rekel: »K šefu moraš na razgovor in najbolje bo, če greš takoj.« Ob teh besedah ga je stisnilo pri srcu. S težkimi koraki se je odpravil po stopnicah v pisarno. Potrkal je na vrata in ko je zaslišal glas, da naj vstopi, je pritisnil na kljuko.

Šef mu je ponudil stol in cigareto ter vprašal: »Slišal sem, da stanujete v neposredni bližini tovarne. Ker občasno potrebujemo ljudi za opravljanje nadurnega dela, sem vas želel vprašati, če ste takšno delo pripravljeni opravljati.« Delavec je mislil, da sanja. Nadurno delo, torej dodatni zaslužek. Seveda je pristal, saj je imel družino in nezaposleno ženo. Takrat so bile na Jesenicah zaposlene žene prava redkost. Šef mu je dal manjši formular, katerega je samo podpisal in stvar je bila opravljena. Minil je mesec in prišel je dan izplačila. Ko je omenjeni delavec

pregledoval izplačilni listič, je med drugim opazil tudi plačilo za nadurno delo. Bil je sveda nemalo začuden, saj ni opravil niti ene same nadure. Zato je stopil do izmenskega vodje in ga povprašal, kako je prišlo do napake. Ta mu je razložil, da je to nagrada za to, ker je pripravljen opravljati nadurno delo. Če pa bo kdaj tako delo tudi opravil, bo za to dobil dodatno plačilo. Lahko si mislimo, kakšno je bilo ob tem njegovo veselje. Žal pa se je neizprosno bližal čas druge svetovne vojne in sanj o lepšem življenju, ki bi si ga lahko ustvaril ob dobro plačanem delu, je bilo kmalu konec.

Kako pa je z nadurnim delom danes? Zloglasni limit birokratov (30 ur) jemlje voljo do dela tudi najbolj vestnim delavcem, prekoračene ure so slabo plačane (kot nagrada) in se ne štejejo v pokojninsko osnovo. Vsi pa vemo, da v železarni nihče ne more opravljati nadurnega dela po lastni želji, ampak izključno na osnovi potreb in interesa posameznega obrata ali oddelka. Toda zavist je močnejša od vsake trezne presoje in spoznanja, da naj tisti, ki več dela, tudi več dobi. Tudi razna pogodbeno dela so skoraj v celoti ukinjena prav zaradi tega. Kako naj si sicer razlagam, da je pred časom poškodovano napisno tablo ob vhodu v valjarno Bela popravljal zunanji izvajalec, ob celem bataljonu vzdrževalcev v železarni.

Janko Fon

Piknik na Poljanah

Društvo invalidov Jesenice je v mesecu avgustu poskrbelo za družabno, rekreativno in športno dejavnost.

Tako sta ekipi v kegljanju in balinanju nastopili na prijateljskem tekmovanju v počastitev občinskega praznika v Trzinu. Uvrstili sta se na predzadnje mesto med petimi ekipami Gorenjske.

V nedeljo, 13. avgusta, je bil na Poljanah že deveti tradicionalni piknik z bogatim srečelovom, zabavnim in rekreativnim delom. Piknik se je pričel ob 11. uri. Poskrbeli smo tudi za posebni prevoz z avtobusom. Pričakovali smo več udeležencev, bilo pa jih je preko 100. Za jedajo (topli obrok) in pijačo smo poskrbeli. Cene so bile zmerne. Za bogat srečelov so se potrudili naši poverjeniki po KS in zbrali 282 dobrotkov in trgovin, pri nekaterih obrtnikih, prispevali pa so tudi številni posamezniki. Darovalci dobrotkov in drugi so bili pismeno objavljeni na prireditvenem prostoru. Za zabavo, rekreacijsko dejavnost so poskrbeli: harmonikar Stane Gorišek in kolega kitarist, za rekreativno dejavnost pa naš Zvonko Horvat, predsednik športne komisije.

Ne smemo pa pozabiti Universalna Jesenice in voznika Adama. Že nekaj let so nam naklonjeni in nam pomagajo pri prevozi. Prav tako nam je Integral TOZD Jesenice tudi tokrat svoje usluge solidno zaračunal.

Izvršni odbor Društva invalidov Jesenice se delovnim organizacijam Universal in Integral iskreno zahvaljuje, kakor tudi vsem drugim, ki so prispevali dobrotke za srečelov omenjenega piknika in duetu Gorišek.

Mariji Dobravec s Kočne se zahvaljujemo za znesek 200.000 din, katerega je nakazala za naše jubilejno leto.

Prihodnja akcija bo dvodnevni izlet v Pomurje, srečanje s pobratenim društvom Murska Sobota in to 7. in 8. oktobra. Prijave sprejemamo do zasedbe enega avtobusa. Možno vplačilo v dveh obrokih.

M. Potočnik

Jesenske serenade v Kosovi graščini na Jesenicah

Glasbena mladina Jesenice organizira v sodelovanju z glasbeno mladino Ljubljana 14. in 21. septembra v Kosovi graščini na Jesenicah dva koncerta iz programa Jesenskih serenad.

14. septembra se bosta predstavila:

Boris Šinigoj — lutnja in
Marjan Trček — tenor

z večerom baročne glasbe.

21. septembra pa se bo predstavila

Mojca Zlobko — harfa

z večerom francoske glasbe.

Oba koncerta se bosta začela ob 20. uri v prostorih Kosove graščine.

CSUI Jesenice

Enota za izobraževanje ob delu

obvestilo

Vse tiste, ki jih zanimajo tuji jeziki, vabimo, da se prijavijo na jezikovne tečaje po intenzivni metodi in sicer:

nemški jezik 1., 2., 3. in 4. stopnje ter
angleški jezik 1., 2., 3. in 4. stopnje

Pričakujemo vas na CSUI Jesenice, v enoti za izobraževanje ob delu, -171, int. 22 ali 35-67 za kandidate iz Železarne.

CSUI Jesenice, enota za izobraževanje ob delu, ☎ 82-171

razpis računalniških tečajev 1989/90

Organizirali bomo naslednje začetne in nadaljevalne tečaje za uporabo večnamenskih poslovnih aplikacij na osebnih računalnikih IBM PC oziroma na računalnikih, ki so kompatibilni s PC:

- začetni tečaj DOS 2x4 ure
- začetni tečaj WORDSTAR 4x4 ure
- začetni tečaj DBASE IV 5x4 ure
- nadaljevalni tečaj DBASE 5x4 ure
- začetni tečaj AutoCAD 5x4 ure
- začetni tečaj LOTUS 1-2-3 5x4 ure

Kandidati se lahko prijavijo na naslov CSUI Jesenice, enota za izobraževanje ob delu, ☎ 82-171 int. 22.

Poleg tečajev izdelujemo programe oziroma programske pakete za delovne organizacije po naročilu.

Ob 45-letnici jeseniško-bohinjskega odreda

Borci jeseniško-bohinjskega odreda so praznovali. Pred 45 leti je bil odred ustanovljen v zadnjem vojnem obdobju, ko končna zmaga nad nacizmom ni bila več daleč.

Glavni štab NOV in PO Slovenije je z radijsko zvezo ukazal IX. korpusu, naj ustanovi Jeseniško-bohinjski odred, ki je bil ustanovljen 30. avgusta 1944 v Predjambi v Postojni. Prvi komandant je bil Franc Jernejc — Milče, komisar Miha Šušteršič. S tem dnem sta Bohinj in gornjesavska dolina dobila svojo močno partizansko enoto, ki je imela glavno nalogo rušiti progo Jesenice-Gorica ter mobilizirati nove borce, zbiranje hrane in raznega materiala, predvsem pa napadati sovražnika. Iz knjige Jeseniško-bohinjski odred je razvidno, da je imel odred proletarski značaj, ker so prevladovali delavci in kmetje.

4. decembra 1944 pa je bila izvedena prva reorganizacija odreda in vodstvo odreda je prevzel Ivan Leban; od tu dalje so se akcije proti sovražniku pospešile. Odred je postal močna partizanska enota s štirimi bataljoni, štabno četo, vodom za zveze, ambulantno. Borci

in skupnost tega odreda s ponosom nadaljujejo tradicije slavnih brigad in odredov, katerih borci in borke so se kalili v najtežjih trenutkih naše zgodovine. Mnogi od njih pa so na pragu tako težko pričakovane svobode darovali svoja življenja.

Aktiv borcev Jeseniško-bohinjskega odreda za območje Bohinj, pod vodstvom Košnika, je ob tej obletnici pripravil prireditev v domu Joža Azmana v Bohinjski Bistrici.

Kljub slabemu vremenu je bilo prisotnih 250 borcev. Pozdravil jih je predsednik skupnosti borcev Jeseniško-bohinjskega odreda Ivan Leban, slavnostni govornik pa je bil predsednik Skupščine občine Radovljica ing. Marko Bezjak. Prisotni so bili tudi predstavniki občin Postojna in Jesenice (predsednik ZZB NOV občine Jesenice Križnar in drugi ugledni gostje). Bogat kulturni program je izvedlo DPD Svoboda Tomaž Godec pod vodstvom Dragice Cvetežnik, recitacijo pa je izvedla Anica Bajt.

G.D.

Gasilsko društvo Begunje organizira v soboto, 9. septembra, ob 20. uri nasproti gostilne Pri Jožovcu v Begunjah koncert ansambla bratov

Avsenik.

V okviru programa bo tudi mala tombola. V nedeljo, 10. septembra, bo ob 17. uri zabavno glasbeni večer s plesom.

Program:

- povorka pivovarne Laško s poizkušnjo piva,
- godba na pihala Laško
- Plesni orkester jeseniških železarjev pod vodstvom Franca Koširja
- Gorenjski muzikantje.

Čisti dohodek je namenjen Gasilskemu društvu Begunje, jeseniški bolnišnici za nabavo medicinskih instrumentov in prizadetim ob neurju v Sloveniji.

(foto: Irena Kučina)

Spomin na brezskrbne počitnice (foto: Irena Kučina)

Spremembe cen osnovnih komunalnih storitev

Izvršni svet Skupščine občine Jesenice je na svoji redni 117. seji, dne 29. avgusta dal soglasje k spremembam cen osnovnih komunalnih storitev. Nove cene so v veljavi od 1. septembra 1989 in so za posamezne komunalne storitve sledeče:

1. odvoz odpadkov (din/kvad.m)

- gospodinjstva 2.240 din
- gospodarstvo 7.500 din

čiščenje odplak (din/kub.m)

- gospodinjstva 1.550 din
- gospodarstvo 5.240 din

2. vodarina (din/kub.m)

- gospodinjstva 3.410 din
- gospodarstvo 6.830 din

Vikendi, počitniški domovi in stanovanja (Podkoren, Kranjska Gora, Martuljek, Srednji vr):

- individualno 5.160 din
- delovne organizacije 10.330 din

Sorazmerno se poveča tudi prispevek za priključitev na sekundarno omrežje in soglasja.

3. akontacija stroškov ogrevanja za odjemalce z obrač. po površini (kvad.m) — din/kvad.m

- stanovanja 7.580 din
- posl. prostori družb. dejavnosti 9.100 din
- dvorane družb. dejavnosti 10.880 din
- ostali prostori 15.160 din

Cene toplotne energije za odjemalce z obračunom po števcu (MWh) — din/MWh

- stanovanja 532.820 din
- družbene dejavnosti 639.410 din
- ostali 1.065.640 din

Cene za odjemalce potrošne vode z obračunom po števcu (kub.m) — din/kub.m

- gospodinjstva 25.820 din
- družbene dejavnosti 31.000 din
- ostali 63.730 din

Obenem pa obveščamo vse imetnike tekočih računov pri Ljubljanski banki — PE Jesenice, da bodo v bodoče lahko plačevali komunalne storitve tudi preko trajnika.

DO Kovinar
DO Vodovod
DO Kres

Novo iz diskonta Podmežakla

V diskontu Podmežakla se vedno najde kaj dobrega in cenenejšega. V tem tednu vam priporočamo ugoden nakup sadnih sirupov, čokolade, testenin. V diskontu se pripravljamo tudi na prodajo ozimnice. Prodaja ozimnice (krompir, čebula, čese n, jabolka...) se bo pričela prihodnji teden. Podrobnejše obvestilo bomo še posredovali.

Izvedli smo tudi zrebanje kuponov za mesec avgust, in sicer:

1. nagrada štev. 823 darilni paket Kolinske
2. nagrada štev. 1009 darilni paket diskonta
3. nagrada štev. 980 radgonska penina

Iz Diskonta Podmežakla vas vabijo, da jih obiščete.

Gasilci na Dovjem proslavili stoletni jubilej

Malo je gasilskih društev, ki se lahko pohvalijo s tako častitljivim jubilejem. Seveda so stoti jubilej člani gasilskega društva Dovje tudi temu primerno proslavili. Pripravili so slavnostno sejo društva, sektorsko vajo ter slavnostno parad. V goste so povabili tudi člane sosednjih gasilskih društev ter gasilce iz Vorderberga v Avstriji in Neusesa v Zvezni republiki Nemčiji s katerimi že dalj časa uspešno sodelujejo.

Na slavnostni seji društva je predsednik društva Janez Kosmač orisal stoletno dejavnost gasilcev na Dovjem. Gasilsko društvo oziroma takratno požarno obrambo so leta 1889 ustanovili Janez Brence, Janez Peternel in Alojzij Pezdinik. Vsa leta društvo deluje več ali manj aktivno, sedanje pomlajeno vodstvo pa je še bolj zavihalo rokave in se lotilo obnove doma in drugih nalog.

Na seji so podelili tudi številna priznanja članom društva in organizacijam. Značke za večletno delo so med drugim prejeli: Janez Klančnik, ki je že 68 let član društva, za več kot 50 letno delo v društvu pa so jih prejeli: Karel Paulus, Vena Paulus in Franc Potočnik.

Na slavnostni paradi so namenu izročili tudi traktorsko prikolico z ustrezno opremo. Ob zaključku so podelili

tudi več visokih priznanj, in sicer so republiška priznanja — gasilsko plamenico 3. stopnje prejeli: Franc Potočnik, Franc Legat st., Janez Kores, Milan Paulus in Janko Guzelj. Občinska gasilska priznanja pa so prejeli: Simona Potočnik, Aleš Guzelj, Božena Guzelj in Danica Smolej ter Gasilsko društvo Vorderberg iz Avstrije in Gasilsko društvo Neuses.

Omenimo še, da so društvo v 100 letih vodili: Jakob Janša, Franc Jakelj, Franc Rabič, Janez Legat, Ciril Pezdinik, Janez Jakelj, Janez Jamar, Franc Legat, Janez Kosmač, Ivan Dolžan, Vinko Legat, Vena Paulus in danes Slavko Skumavec in Milan Paulus.

Člani gasilskega društva Dovje so se zares potrudili in jubilej izredno lepo proslavili, zato zaslužijo iskrene čestitke.

J.Rabič

Slavnostna tribuna (foto: Irena Kučina)

Dežurne trgovine

V soboto, 9. septembra, bo sta na Jesenicah od 8. do 19. ure odprti trgovini:
DELIKATESA, poslovalnica 7, Jesenice, Titova 7, in
DELIKATESA, Kašta 4 na Plavžu, Jesenice, Tavčarjeva 4.

DEŽURNA LEKARNA

V septembru je za občini Radovljica in Jesenice dežurna lekarna na Jesenicah.

Razstavni salon DOLIK Jesenice

V razstavnem salonu Dolik DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice je od 2. do 13. septembra na ogled razstava slik člana Dolika Branka Čušina.

Salon je odprt vsak dan, razen sobot popoldan in nedelj, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

Glasbena šola Jesenice

Vabimo predšolske otroke v zbor cicibanov

Glasbena šola Jesenice obvešča, da bo vpisovanje predšolskih otrok, ki imajo veselje do petja, v zbor cicibanov od srede, 6. septembra, do vključno 11. septembra od 9. do 12. ure.

V sredo, 6. septembra, pa bo vpisovanje tudi v popoldanskem času od 14. do 16. ure.

Zborček bo pričel z delom v ponedeljek, 11. septembra, ob 16. uri.

Vabljeni!

Koncert seksteta Domna Jeraša

Zveza kulturnih organizacij vas skupaj z izvajalci vabi v soboto, 16. septembra, ob 19.30 v dvorano Gledališča Tone Čufar na Jesenicah na

koncert seksteta Domna Jeraša.

Na sporedu je dvajset skladb različnih komponistov, ki jih je za sekstet aranžiral Domen Jeraša.

V sekstetu nastopajo: na pozavni Domen in Lojze Jeraša, tenor saksofon Mitja Jeraša, alt, sopran saksofon in klarinet Franci Rožič, bobni Franci Bizjak, klavir Primož Kerštanj.

Kaj bomo gledali v kinu

KINO ŽELEZAR

8. septembra, premiera amer. akcij. filma **AMERIŠKI NINJA III** ob 18. in 20. uri.

9. septembra, amer. akcij. film **AMERIŠKI NINJA III** ob 17. in 19. uri. Ob 21. uri premiera amer. komedije **DVOJČICI (VELIKI POSEL)**.

10. septembra, amer. akcij. film **AMERIŠKI NINJA III** ob 17. in 19. uri. Ob 21. uri premiera amer. vojne filma **CESARSTVO SONCA**.

11. septembra, amer. vojni film **CESARSTVO SONCA** ob 17.30 in 20. uri. Zaradi dolžine cene zvišane (30.000 din)!

12. septembra, hongkonški akcij. film **SUPER NINJA** ob 18. uri. Ob 20. uri amer. vojni film **CESARSTVO SONCA**.

13. septembra, amer. mlad. akcij. film **DEKLE IZ KITAJSKÉ ČETRTE**. Ob 20. uri premiera amer. trde erotike **NAJBOLJŠA UČITELJICA**. Otrokom do 18. leta ne dovolimo ogleda filma!

14. septembra, amer. fant. pust. film **ELIMINATOR** ob 18. uri. Ob 20. uri amer. trda erotika **NAJBOLJŠA UČITELJICA**. Otrokom do 18. leta ne dovolimo ogleda!

KINO DOVJE

10. septembra, amer. komedija **VROČEKRVI JACK FLASH** ob 19. uri.

KINO KRANJSKA GORA

8. septembra, amer. komedija **DVOJČICI** ob 18. in 20. uri.

radio triglav jesenice

89,8 Mhz — slisnost: Jesenice

96,7 Mhz — slisnost: Bohinj

96,8 Mhz — slisnost: Gornjesavska dolina

96,9 Mhz in 87,7 Mhz — slisnost: Radovljica, Kranj, Domžale, Kamnik in Bežigrad

Ponedeljek, 11. september:

16.00 — Obvestila; 16.30 — Domače novice; 17.00 — Aktualno; 17.45 — Obvestila; 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP; 18.15 — Športni pregled; 18.35 — Minute za resno glasbo; 18.55 — Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

Torek, 12. september:

16.00 — Obvestila; 16.30 — Domače novice; 17.00 — Reklamo; 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP; 18.35 — Novosti iz zabavnih glasb; 18.55 — Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

Sreda, 13. september:

16.00 — Obvestila; 16.30 — Domače novice; 17.00 — Aktualno; 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP; 18.35 — Novice iz narodnozabavnih glasb; 18.55 — Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

Četrtek, 14. september:

16.00 — Obvestila; 16.30 — Domače novice; 17.00 — Turistična borza Radia Triglav; 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP; 18.35 — Vedno zelene melodije; 18.55 — Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

Kino Kranj

vas vabi, da si po poletnem počitku v kinu Železar ogledate najboljši film hollywoodskega virtuozna Stevena Spielberga

CESARSTVO SONCA.

Scenarij po romanu J. G. Ballarda: Tom Stoppard

Glasba: John Williams

Igrajo: Christian Bole, John Malkovich, Miranda Richardson

Nominacija za 6 oskarjev!

Film prikazuje življenje 11-letnega dečka v Shanghaju 1941. leta, ko Japonci zavzamejo mesto. Razdvojen od staršev preživlja grozote vojne v taboriščih in hkrati spoznava izzive samostojnega življenja.

Kino Železar Jesenice
nedelja, 10. septembra, ob 21. uri — premiera
ponedeljek, 11. septembra, ob 17.30 in 20. uri
torek, 12. septembra, ob 20. uri

Doživite Spielberga v naši dvorani!

Zahvale

Ob boleči izgubi našega

TONETA TOMAZINA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, izrazili sožalje ter nam v teh bolečih trenutkih stali ob strani. Zahvaljujemo se govornikom za tople poslovilne besede, dr. Teranovi za hitro pomoč, duhovniku za pogrebni obred in pevcem za zapete žalostinke.

Zalujoča družina in vsi njegovi

Ob boleči izgubi drage mame, stare mame, sestre in tete

JUSTINE POTOČNIK

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in vašačnom Potokov za darovano cvetje, denarno pomoč in izrečeno sožalje.

Zahvaljujemo se zdravniškemu osebju internega oddelka, pevcem za zapete žalostinke in duhovniku za lepo opravljen obred in vsem, ki so jo pospremili na njeno zadnji poti.

Zalujoči sin Branko z družino, sestra Julija in ostalo sorodstvo

Ob nenadni izgubi dragega očeta in očima

SAVOTA ILIČA

se zahvaljujemo vsem, ki so nam v teh težkih trenutkih izrekli sožalje in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo predstavniku ZB NOV za besede slovesa in pevcem za zapete žalostinke.

Vsem še enkrat hvala.

Vsi njegovi

Izvršnemu odboru konference osnovnih organizacij sindikata Železarne Jesenice se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč ob moji bolezn.

Manda Bakič

Sindikalni organizaciji HV Bela se toplo zahvaljujem za darilo ob mojem jubileju, ki mi bo v trajen spomin in jim želim veliko uspeha.

Serif Pivač

Veliki načrti jeseniških hokejistov pred novo sezono

Prijeten ambient v Domu Planina pod Golico so predstavniki Hokejskega kluba Jesenice izkoristili, da na tiskovni konferenci predstavijo načrte pred novo sezono. Klub so v pogovoru z novinarji predstavljali predsednik Zdenko Cund, predsednik tehnične komisije Franc Smolej, vodja propagandne komisije Franc Košir, vodja komisije za marketing Štefan Šerbič in trener prvega moštva Ciril Klinar. Za prijetno vzdušje je poskrbel pokrovitelj tiskovne konference Hotelska turistična delovna organizacija Gorenjka z Jesenic, ki tudi sicer v Planini pod Golico vedno zagotovi bivanje številnim športnikom, ki prihajajo gostovat na Jesenice.

»Na Jesenicah velja nekaj le naslov državnega prvaka in temu cilju smo tudi letos podredili pripadajočo novo državno prvenstvo.« Tako je poudaril predsednik tehnične komisije HK Jesenice Franc Smolej. »Ta cilj seveda vedno ni uresničljiv in to vse bolj razumejo naši zvesti privrženci na tribunah. Konkurenca je vse večja, za nas je seveda poglavito, da ostanjamo v vrhu jugoslovanskega hokeja.

Poleg članskega moštva imamo velike načrte tudi z ostalimi selekcijami, ki so lani dosegle velike uspehe. Moštvo Jesenic 2 bo v novi sezoni pod vodstvom trenerja Vlasta Červenyja nastopalo v drugi zvezni ligi oziroma v novopredvideni 1 B ligi. Cilj ne bodo predvsem rezultati, temveč da se mladi kalijo na pomembnih tekmah in se pripravljajo za vstop v prvo moštvo. Mladinci in pionirji bodo seveda skušali obraniti lani osvojene naslove državnih prvakov. V klubu smo v preteklosti premalo pozornosti namenili vzgoji mladih hokejistov. Za to pomembno nalogo je sedaj zadolžen češkoslovanski strokovnjak Vlasta Červeny in prvi dobri rezultati se že kažejo. Na Jesenicah je med mladimi izredno veliko zanimanje za hokej. Vsako leto prihaja k nam 60 do 70 mladih, začnejo s prvimi drsalnimi koraki in treningi, pomagajo tudi starši s finančnimi prispevki. Ko pride do selekcije, je seveda marsikaj hudo in nam nerodno, saj predvsem zaradi finančnih sredstev ne moremo imeti več moštvev.

V hokejskem taboru Podmežakla so pred novo sezono že razrešili nekaj velikih problemov, nekaj pa jih še ostaja. Po odhodu trenerja prvega moštva Rudija Hitija se je strokovni štab odločil, da bo trener v novi sezoni Ciril Klinar, ki je bil po mnenju hokejskih funkcionarjev na tiskovni konferenci doslej preveč zapostavljen domači strokovnjak. Tudi med hokejisti v moštvi je prišlo do precejšnjih menjav. Vrnili so se nekdanji igralci Cigan, Pajič, Mlinarec in Kozar, ostali štirje pa so mladi in perspektivni igralci Marko in Jože Šturm, Tušar in Kunčič.

Poleg kadrovskih so v ospredju stalne finančne težave. V zvezi s tem je očitno še vedno aktualno tudi vprašanje tujih igralcev, ki jih zaenkrat v moštvi ni. Na tiskovni konferenci so hokejski funkcionarji dejali, da še vedno niso povsem opustili misli nanj. Problem je seveda denar; če bi ga ob pomoči sponzorjev le zbrali dovolj, bi se verjetno odločili za

nakup zares kvalitetnega igralca. Z denarjem so stalne težave in če ne bi bila Železarna Jesenice glavni pokrovitelj (seveda so tukaj še nekatere druge delovne organizacije), potem zagotovo ne bi mogli izpeljati zastavljenih ciljev. Predračun kluba za letošnje leto je 700 tisoč mark ustrezni dinarski protivrednosti. Na tiskovni konferenci so se predstavniki kluba javno zahvalili vsem, ki so jim letos že pomagali, še posebej pa tistim, ki so največ prispevali za uspešno hokejsko taboro, katere izkupiček so namenili predvsem vzgoji mladih.

Vse selekcije v jeseniškem hokejskem taboru se na novo sezono vneto pripravljajo, še posebej člani, ki bodo konec septembra štartali z nastopi v novem državnem prvenstvu. Do takrat bodo odigrali še več prijateljskih tekem z domačimi in tujimi moštvami, odšli pa bodo tudi na krajšo turnejo po Italiji.

Hokejske novice

Priljubljen obdobje se bliža vrhunču. To je čutili tudi po številu prijateljskih tekem, kajti fantje iz Podmežakle poleg rednih treningov igrajo tudi prijateljske tekme. Težko je sicer napovedovati, ali dajati kakršnekoli ocene, toda ljubitelji hokeja so na pripravljanih tekmah videli precej lepega hokeja. To je zanimiva napoved dolge in zanimive sezone.

Ocenjevanje pripravljenosti ekipe v tem času je še prezgodaj, nihanja v igri so povsem razumljiva. Ekipa Jesenic išče svojo pravo sestavo, poleg tega so treningi v tem obdobju zelo naporni, saj je potrebno akumulirati moč za državno prvenstvo. Trener Ciril Klinar je zagovornik trdega dela, igralci pa so na treningih prizadevani, tako da ni skrbni, da jeseniški hokejisti ne bi prišli v formo v pravem času.

To soboto je bila v Zagrebu seja predsedstva Hokejske zveze Jugoslavije. Na njej so izžrebali številke in določili razpored prvenstva. Tokrat je v 1. ZHL sedem ekip. Lanskim se je ponovno pridružila sarajevska Bosna. Prvenstvo se prične 26. septembra. Jesenice so v prvem kolu proste, že v drugem, 29. septembra, pa bo na Jesenicah prvi veliki derbi, kajti gostuje Medveščak. Sistem tekmovanja je enak lanskemu.

V zadnjem tednu so jeseniški hokejisti odigrali več prijateljskih tekem, zato preletimo izide:

Jesenice : Medveščak
1:1 (0:1, 1:0, 0:0)

Medveščak ima popolnoma spremenjeno ekipo. Od lanske je ostalo le nekaj igralcev, zato so ponovno angažirali tri igralce iz Sovjetske zveze in več Kanad-

Ob vsem povedanem je verjetno treba še dodati, da bo tudi vnaprej hokej na ledu šport številka 1 na Jesenicah. To ponovno dokazuje velik obisk na jeseniških tribunah že na prvih tekmah. Pri hokejskem klubu so tudi letos poskrbeli, da so najbolj zvesti navijači, predvsem iz Železarne, tudi letos lahko kupili permanentne karte po zelo ugodnih cenah, in sicer sedišča za 900 tisoč in stojišča za 600 tisoč dinarjev.

Sicer so ostale karte za ogled hokejskih tekem v dvorani Podmežakla zaenkrat po 50 tisoč dinarjev, je pa zanimivo, kako določajo ceno teh kart. Kot so dejali na tiskovni konferenci, se prilagajajo ceni piva v bifeju v dvorani Podmežakla. Merilo za ceno vstopnice sta dve steklenici piva.

J.R.

članov z jugoslovanskim potnim listom. Tako je ekipa presenetljivo močna in kvalitetna.

Vendar pa je bila igra ves čas v rokah Jeseničanov. Žal so bili strelci neprecizni, zamudili so vrsto priložnosti, edini gol pa je dosegel Razinger.

Medveščak : Jesenice
11:2 (6:0, 3:2, 2:0)

Otvoritevna tekma sezone v Zagrebu je v Domu športov privabila kar okoli 3000 gledalcev. Domači so pričeli silovito in si v prvi tretjini priigrali lepo prednost, v nadaljevanju je bila igra povsem enakovredna. Žal zaradi poškodbe ni mogel med vratnice Petrar, tako da ga je zamenjal Tičar, ki pa ni bil razpoložljiv. Poraz je sicer visok, igra je pokazala nekaj slabosti, ki pa jih je moč do prvenstva še popraviti.

Gole sta dosegla Smolej in Kopitar.

Jesenice : Villas Beljak
4:5 (1:1, 1:3, 2:1)

V srečanju dveh lanskih vice prvakov (Jugoslavije in Avstrije) so Jeseničani zaigrali precej boljše kot v Zagrebu. Žal so ponovno napravili preveč napak, kar so izvrstni gostje hitro kaznovali.

Gole za Jesenice so dosegli: Šuvak, Magazin, Pajič in Smolej.

Union Gradec : Jesenice
1:7 (0:1, 0:3, 1:3)

Jeseničani so gostovali pri enem od resnih kandidatov za uvrstitev v avstrijsko 1. ligo Unionu iz Gradca.

To je bila druga tekma v dveh dneh. Kljub precej dolgi vožnji so Jeseničani zaigrali zelo poletno in kombinatno.

Gole so dosegli: Raspet, Tušar, Šuvak, Razinger, Tišler in Hafner.

Do pričetka prvenstva je program tekem prvega moštva Jesenic naslednji: v torek, 5. septembra so gostovali v Beljaku pri Villasu; v petek, 8. septembra gostuje na Jesenicah avstrijski prvotigaš Kapfenberg, povratna tekma je 10. septembra v Kapfenbergu; v torek, 12. septembra na Jesenicah gostuje KAC iz Celovca; 14. septembra se predvideva prijateljska tekma z enim od švedskih moštvev, 23. septembra je povratna tekma z Unionom iz Gradca, 24. septembra pa bo na Jesenicah gostovala Cortina iz Italije.

Prve prijateljske tekme igrajo tudi ostale klubске selekcije. Mladinci Jesenic so v prijateljski tekmi premagali Merano iz Italije s 23:1 (11:0, 5:1, 7:0), na gostovanju v Gradcu pa Union z 1:15. Mlajši pionirji so nastopili proti leto starejšim pionirjem Merana in izgubili z 2:3 (1:2, 0:0, 1:1).

Trenutno sta na turneji v ČSSR kar dve jeseniški ekipi, mladinska in pionirska. Poleg prijateljskih tekem bodo fantje tudi trenirali v znanem hokejskem centru Strahovice, mladinci pa bodo nastopili še na zelo močnem turnirju.

Obiskovalci hokejskih tekem so že vzljubili novo himno jeseniških hokejistov, ki se oglasi na začetku vsake tekme, njen avizo pa tudi ob vsakem zadetku.

Tako himno kot avizo je Jesenicam oziroma hokejistom podaril Slavko Avsenik mlajši.

Tekme:

8. septembra ob 18. uri:

Jesenice : Kapfenburg

12. septembra ob 18. uri:

Jesenice : KAC (Celovec)

Obvestilo

TVD Partizan Jesenice obvešča vse svoje člane, da pričinja z redno vadbo v ponedeljek, 18. septembra, po ustaljenem urniku. Vabljeni!

Šahovski turnir

Šahovska sekcija Javornik — Koroška Bela organizira ob krajevnem prazniku v nedeljo, 10. septembra, s pričetkom ob 9.30 v Domu Julke in Albina Pibernik na Javorniku šahovski turnir.

Razpis

prvenstva Železarne v balinanju za leto 1989

Organizator prvenstva je komisija za športno rekreacijo, izvajalec bo Balnarski klub Jesenice. Vodja tekmovanja bo Jadran Kozamernik. Pričetek tekmovanja bo v septembru na balinišču v Bazi.

Tekmovanje je ekipno. Ekipa šteje 4 igralce in rezervnega igralca. Rezervnega igralca se lahko menja tudi med igro. Ekipa igrajo do 9 osvojenih točk. Igra se po enokrožnem liga sistemu in po Pravilniku BZJ z dodatkom Pravilnika o DSRI v Železarni Jesenice.

Pisne prijave pošljite na sindikat Železarne do ponedeljka, 11. septembra, do 13. ure, nakar bo žrebanje v sejni sobi.

Tekmuje se na lastno odgovornost.

Jeklarski maraton

Koordinacijski svet ZSMS Železarne Jesenice organizira v soboto, 23. septembra, mali gorski maraton pod imenom Jeklarski maraton, tek na 21 km.

Tekaška proga je primerna za vse, ki radi tečete. Tekmovalo se bo po kategorijah. Zbrali se bomo pred športno halo Podmežakla do 14. ure, nato se odpeljali na štart in ob 15. uri se bo tekmovanje začelo.

Prijave zbiramo po telefonu (064) 81-231 ali 81-441, interna 32-68; po pošti: Koordinacijski svet ZSMS Železarne Jesenice, Cesta železarjev 8, 64270 Jesenice in na zbirališču do 14. ure v soboto, 23. septembra.

Štartnino boste plačali ob prevzemu štartne številke. Informacije posreduje Dragutin Gvozdič na KS ZSMS Železarne.

10. pohod na Tromejo

V nedeljo, 10. septembra, bo 10. turistično planinski pohod na Tromejo nad Ratečami.

Obiskovalci Tromeje na Peči bodo krenili iz treh smeri: iz Rateč izpred gostilne Šurc, iz Bele peči ter iz Selč pri Podklostru.

Pohod pripravlja skupni odbor. V njem sodelujejo turistična društva iz Trbiža, Podklostra, Rateč in Kranjske Gore.

V Ratečah bodo morali pohodniki pokazati veljaven potni list oz. maloobmejno propustnico. Pohod pa ne velja kot prestop državne meje in se dokumenti ne bodo žigosali.

Vsi udeleženci pohoda, ki se bo začel ob 8. uri, se bodo lahko na Tromeji neovirano gibal na celotnem prireditvenem prostoru, ki bo segal v vse tri države.

Organizatorji bodo vsak s svojimi značilnimi jedmi poskrbeli za hrano in pijačo. Cene bodo enotne na vseh treh straneh meja.

Za veselo razpoloženje, v katerem se bodo sklepala nova in potrjevala stara prijateljstva, bo v popoldanskem času igralo več ansamblov in tako, kot vsa leta, verjetno tudi letos ne bo motilo, da bo ples na travi.

Zaključek srečanja in povratek v dolino bo po 17. uri.

Udeleženci pohoda bodo lahko koristili redne avtobusne zveze Ljubljana — Jesenice — Rateče, pred železniško postajo na Jesenicah pa bodo na voljo izredni avtobusi.

Pohod na Tromejo, ki ima poseben pomen in poudarek na srečanju obmejne prebivalstva, je svojevrstna manifestacija prijateljstva in izraz volje teh prebivalcev, da žele živeti v miru in prijateljstvu.

Kako je lahko na Tromeji prijetno, najbolj vedo tisti obiskovalci, ki so se pohoda v preteklih letih že udeležili.

V primeru slabega vremena bo pohod prijateljstva prestavljen na nedeljo, 17. septembra, kar bomo objavili dan prej v večernih poročilih na radiu in televiziji.

Nasvidenje na Tromeji!

Dan slovenskih planincev na Vogarju

Planinsko društvo Železničar iz Ljubljane je letošnji organizator dneva slovenskih planincev, ki bo 10. septembra na Vogarju.

Obveščamo vse, ki se želijo udeležiti tega srečanja, da bo peljal poseben vlak iz Ljubljane ob 6.40 in bo približno ob 7.40 na Jesenicah. V Bohinjsko Bistrico bo pripeljal ob 8.30, odkoder je organiziran poseben avtobusni prevoz do Stare Fužine.

Cena prevoza s posebnim vlakom in avtobusom je 30 % nižja od običajne. Vozovnice kupijo udeleženci sami.

Iz Stare Fužine je na Vogar približno 30 minut hoje. Tu bo ob Kosijevem domu proslava.

Udeležencem priporočamo planinsko opremo za lažji pohod.

Planinsko društvo
Jesenice

Občinsko prvenstvo v tenisu

Teniški klub Jesenice organizira teniški turnir za prvenstvo občine Jesenice, ki bo v petek, soboto in nedeljo na igriščih Podmežakla.

Skupine:

- moški do 35 let (vključno letnik 1954 in mlajši)
- moški nad 35 let
- ženske tekmujejo v eni skupini

Moški nad 35 let in ženske tekmujejo v nedeljo, 10. septembra, s pričetkom ob 9. uri.

Prijavijo se lahko vsi tekmovalci, ki bivajo v občini Jesenice. Prijave sprejema organizator tekmovanja pol ure pred pričetkom in oskrbnik igrišč Podmežakla. Vabljeni!

TK Jesenice

Prvenstvo Železarne v plavanju

V četrtek, 31. avgusta, je bilo na kopališču Ukova prvenstvo v plavanju za leto 1989. Ob zelo lepem in sončnem vremenu se je ob napovedanem času zbralo okoli 40 plavalcev in plavalcev, ljubiteljev tega lepega in zdravega športa. Glede na okoliščine in pogoje v jeseniškem kopališču, je škoda, da ni bila udeležba še večja. Zanimivo pa je zopet to, da kljub vpletenu sodelovanju s plavalnim klubom Jesenice, letos ni bilo niti enega predstavnika tega kluba, niti na ogled, kaj šele, da bi kdo prišel pomagati pri organizaciji. Ker ni ostalo drugega, smo se sami lotili priprave bazena in tudi izvedli tekmovanja. Zato gre predvsem zahvala nekdanjim trem plavalcem Benu Ramušu, Franciju Fonu in Saidu Čučku ter nekaterim kolegom, ki so jim priskočili na pomoč. Zahvala gre tudi Mirku Klinarju, referentu za šport in rekreacijo v ZJ, ki je poskrbel, da so bili na voljo vsi potrebni rekviziti. Tako so z malo truda in dobre volje tudi letošnje tekme v plavanju uspeli.

Rezultati:

50 m prsno ženske do 35 let: 1. Alenka Žvab, TPV.

50 m prsno ženske nad 35 let: 1. Nika Larisi, CDV.

50 m prosto ženske do 35 let: 1. Alenka Žvab, TPV; 2. Bojana Lavtizar, Jeklarna 1.

50 m prosto ženske nad 35 let: 1. Nika Larisi, CDV.

50 m prsno moški do 30 let: 1. Borut Koprivec, ETN; 2. Rajko Puš, TPV; 3. Boštjan Stopar, SD.

50 m prsno moški od 30 do 40 let: 1. Anton Grumerc, VDP; 2. Rade Radinovič, Energetika; 3. Božo Černe TPV.

Železar premagal Radovljico

V 10. kolu gorenjske košarkarske lige je Železar po odlični igri premagal Radovljico z rezultatom 96:84 (41:40). Kljub temu je še vedno na zadnjem mestu in bi moral v zadnjih štirih tekmah dosegati vsaj tri zmage, če bi se hotel izogniti izpadu. Za Železarja so igrali Šterk (25 točk), Subotič (19), Pirič (14), Henič (12), Rizvanović in Vezzoš (10), Domevšek (6), Stanovjevič in Konobelj.

V 11. kolu gosti Železar vodilno ekipo Sencurja. Tekma bo v petek, 8. septembra, ob 18. uri na igrišču Podmežakla.

TK

Namizni tenis

Pred pričetkom letošnje sezone

S septembrom se prične za igralce namiznega tenisa nova tekmovalna sezona. Mnogi običajno izkoristijo že drugo polovico avgusta za skupne priprave, da bi bili čim boljše vsestransko pripravljeni na predstoječa tekmovanja, nekaterim pa se to ne zdi potrebno.

Jeseniški igralci in igralke so imeli take priprave v okviru svojega kluba, le s povečano količino treninga, to je dvakrat dnevno štirinajst dni. Priprave so bile v dvorani OŠ Prežihov Voranc, treninge pa so vodili Robert Babič, Peter Filipovič, Stane Babič in Milana Krmelj. Žal priprave niso bile povsem takšne, kot bi sicer morale biti, ker je več igralcev in igralke manjkalo na treningih, pa tudi intenzivnost vadbe ni bila pri vseh najboljša.

Na novo sezono se pripravljajo predvsem prvotigaši. To sta moška in ženska ekipa Jesenic. Člani, ki so si po mnogih letih priborili ponovno vstop v 1. A republiko ligo, bodo imeli v tem tekmovalnem vsekar trdo delo in težko nalogo, da bodo tudi uspešni. Vendar je ekipi, ki jo

sestavljajo Robert Ferbežar, Zmago Pem in Željko Šmitran ob eventualni pomoči Armanda Podbregarja to nalogo zaupati. Ekipa članic, ki prav tako nastopa v 1. A republiko ligo, je zelo pomlajena, vendar se bo tako kot doslej borila za sredino lestvice. Ekipo sestavljajo Vanja Klemenc, Jana Cencek, Saša Lavtizar in Maša Sladič, ob pomoči Milane Krmelj. V 1. B republiko ligo pa bodo nastopili jeseniški pionirji, ki pa ekipe še nimajo dokončno formirane. Igralcev je več, so pa precej izenačeni, v ekipi pa bodo nastopili tisti, ki bodo pokazali največ napredka in prizadevanja.

Prva tekmovanja bodo že v soboto in nedeljo, 9. in 10. septembra. Ekipa članov in članic bo predvidoma nastopila na 14. tradicionalnem tekmovalnem Pokalu Julijskih Alp v slovenski vasi Zgonik pri Trstu v Italiji, kjer bodo nastopili igralci in igralke treh dežel, Koroške, Furlanije-Juljske Krajine in Slovenije.

Pionirji pa naj bi nastopili v soboto na regijskem preglednem turnirju v Kranju.